

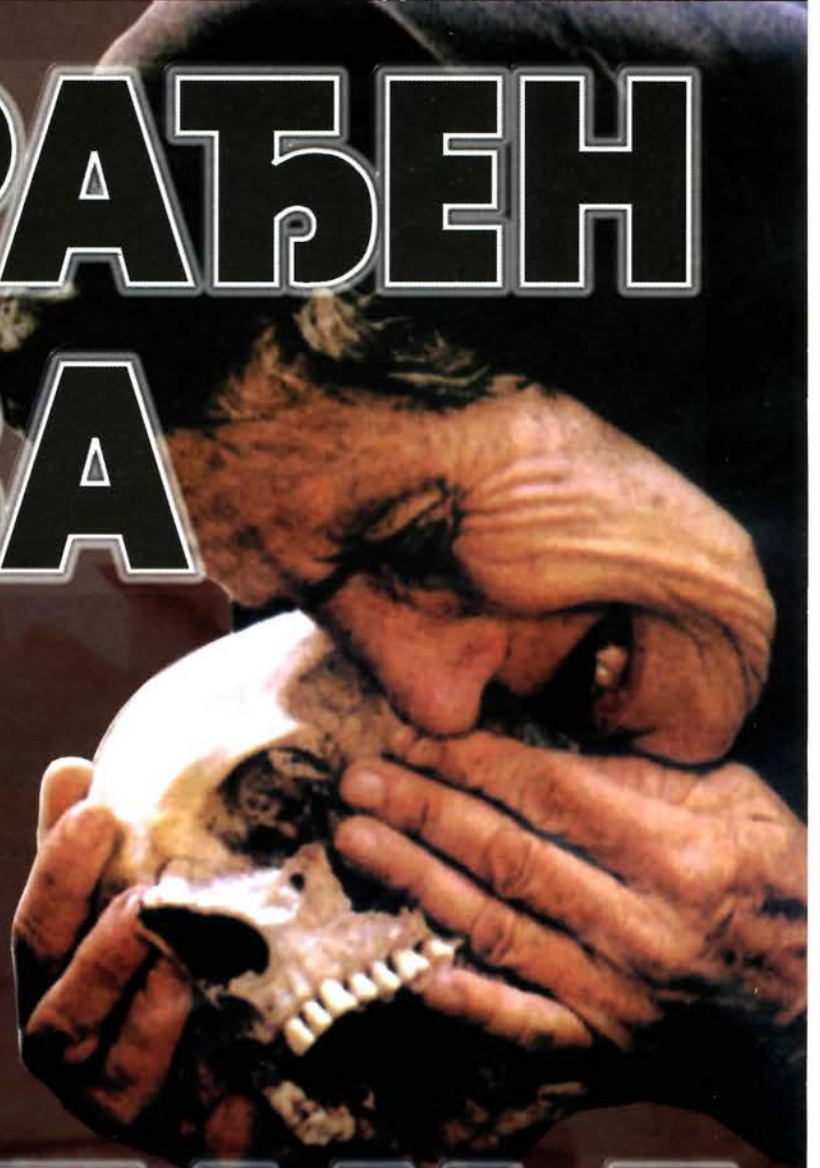
ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ЈУЛ 2006. ГОДИНЕ
ГОДИНА XVII, БРОЈ 2594

НАГРАЂЕН ЗА

КЛАЊЕ СРБА

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач
Проф. др Војислав Шешел
Главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан
Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Томан
Помоћник главног
и одговорног уредника
Момир Марковић

Редакција
Огњен Михајловић, Амцад Мигати,
Будимир Ничић, Момир Васиљевић,
проф. др Сретен Сокић, Вјерица Радета,
др Бранислав Блажић,
Љубомир Краговић,
Владимир Ђукановић

Техничко уређење и компјутерски прелом
Северин Поповић

Карикатуре

Синиша Аксентијевић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић и Драгица Томић

Лектори

Ивана Борац и Зорица Илић
Председник Издавачког савета

Др Борђе Николић
Заменик председника Издавачког савета
Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешел,
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Гордана Поп-Лазич, Александар Вучић,
Драган Тодоровић,
Мирко Благојевић, Душко Секулић,
Зоран Красић, Мирољуб Вељковић,
Наташа Јовановић, Горан Цветановић

Штампа

ДОО „Драгић“, Зрењанин
Борђа Јоановића 20,
23000, Зрењанин, тел.: 023/535-491
Редакција прима пошту на адресу
„Велика Србија“, Трг победе 3,
11080 Земун; рукописи се не враћају
Новине „Велика Србија“ уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у сто хиљада примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

Хашко прање крвавих Орићевих руку

Ратни командант Сребренице Насер Орић и његови војници су, само за првих десет месеци рата у БиХ, опљачкали и попалили више од стотину српских села у Подрињу и у њима убили више од 1.500 Срба, углавном цивила. За четири године рата Орић је са својим војницима побио скоро 3.500 Срба у Подрињу.

За те злочине Хашки трибунал је, крајем јуна, Орића наградио пресудом на две године затвора и – трепутним пуштањем на слободу.

Ништа у овој најновијој ујдурми хашке мафије није случајно – ни пресуда, ни време њеног изрицања.

Смешно малом казном и њеним образложењем Хашки трибунал светској јавности шаље, ко зна коју по реду, поруку да злочини који су почињени над Србима никада нису злочини. Посебно ако су их починили муслимани.

Срби су злочинци, муслимани су жртве.

Упућивањем те поруке и ослобађањем Орића из затвора непосредно уочи обележавања 11. годишњице трагедије у Сребреници, Хашки трибунал и његови власници у Вашингтону и Бриселу настоје да дају што већи подстрек посусталој антисрпској медијској и политичкој кампањи. Посебно „на терену“, у БиХ и Србији.

Кампањи која им је неопходна за успешно и што безбедније окончање низа балканских прљавих послова. Пре свега, насилно одвајање Косова и Метохије од Србије и укидање Републике Српске.

Управо из тих злочиначких разлога и почетак суђења групи српских политичара, војних и полицијских команданата пред Хашким трибуналом заказан је за 10. јул, дан уочи великог антисрпског митинга у Потоцарама код Сребренице, који из пропагандних разлога називају комеморацијом.

Насер Орић и његови војници систематски и

Србе клао, српска села

Пише: Душан Марић

Именоване међународног права, али и темељних начела правде, правичности и морала, и ругање Србима убијеним у последњим ратовима и њиховим породицама, које Хашки трибунал несметано демонстрира од почетка свог рада, у последње време поприма све бруталнију и безочнију форму.

Само три месеца од убиства Слободана Милошевића, бившег председника Србије и СР Југославије и (само)убиства Милана Бабића, некадашњег председника Републике Српске Крајине, након којих се очекивало да ће постати обазривији у обављању својих злочиначких послова против српског народа, хашки инквизитори и њихови налогодавци из Вашингтона и Брисела, приредили су још једну цивилизацијску бруку, у којој је главна улога припала ратном злочинцу Насеру Орићу.

За масовне и ретко свирепе злочине које су, од пролећа 1992. до јесени 1995. године, муслиманске снаге под његовом командом и он лично починили над српским становништвом у Подрињу, судско веће Хашког трибунала је ратног команданта Сребренице осудило на скандалозну казну од две године затвора.

С обзиром да се Орић у Шевенингену налазио дуже од три године, дан након изрицања пресуде он је изашао из притвора. Његов повратак у БиХ изазвао је праву провалу антисрпске хистерije. Злочинца, који је са својим пљачкашким хордама знао да у једном дану до темеља затре и по неколико српских села, на аеродрому у Сарајеву и Тузли дочекале су хиљаде муслимана. Ти скупови протекли су у клицању Орићевом изласку на слободу и његовој хашкој „победи“, али много више „победама“ које су он и његове јединице извојевали убијајући српске цивиле у Сребреници, Братунцу, Милићима, Зворнику...

Према подацима којима располажу званични органи Републике Српске, за четири ратне године у том делу Подриња убијено је скоро 3.500 Срба. Већина њих жртве су Насера Орића и муслиманске војске из Сребренице.

Убијање Срба Орић започео на Ђурђевдан

Крваву серију без краја Орић и његова алаша започели су на Ђурђевдан, 6. маја 1992. године, нападом на заселак Гниони (село Гостиљ), општина Сребреница. Том приликом убијени су мештани Радојко (Рајка) Милојковић (64) и Лазар (Миливоја) Симић (56). Радојко, који је тог дана славио породичну крсну славу, жив је убачен у кућу и запаљен, а несрећни Лазар, из села Студенца, главом је платио то што је дошао на славу код пријатеља.

Имовина је опљачкана и однесена према Сребреници, а засеок до темеља спаљен. Утврђено је да су напад извели муслимани из суседних Поточара, којима је командовао Насер Орић. Пре почетка напада, Орић се преко мегафона обратио Србима ултимативно захтијевајући да се предају без борбе. Мештани, који су на време успели да се склоне у

оближње шуме, међу нападачима су препознали и Рифата Коровића, Бехаудина Мујкановића, Ибру Мујкановића и Ибру Османовића.

Истог дана извршен је и напад на српске куће у Бљечави, пет километара западно од Братунца. У селу је живело око седамдесет Срба и пет стотина муслимана. Већина Срба на време је побегла из села, а нападачи, којима је командовао Аљо Хусеиновић, звани Коле, ухватили су и убили Гојка (Лазара) Јовановића, Милана (Милке) Зекића и сестрицу Косану (Новака) Зекић. Шездесетчетворогодишња Косана убијена је тако што јој је врат пререзан ножем.

Међу злочинцима су се налазили и Фузо Џелић, Мехо Ђосић, Исмет Јашаревић, Хасиб Ибрахимовић, Шашир Мемешевић и Ибран Муратовић. Ибрахимовић је био један од челника општинског одбора Странке демократске акције. Свој допринос пљачкању и паљењу српских кућа у Бљечави дала је и „ударна чета“ из села Пале, под командом Мирзета Халиловића.

Каснији догађаји показале да нимало није случајно што су напади на Србе у Подрињу започети управо на велики православни празник Ђурђевдан, који стотине породица у том делу БиХ славе као крсну славу. Наиме, следећих месеци и година најмасовније и најкрвавије нападе на своје православне комшије Орић и његови војници изводили су на њихове највеће празнике.

Седмог маја, у Лубници код Осмаче, убијено је још седморо Срба: Милојка (Славка) Митровић (1953), Радосав (Милована) Стјепановић (1956), Небојша (Радомира) Ђорић (1966), Зоран (Обрена) Вукосављевић (1970), Симо (Манојла) Танасијевић (1952), Миливоје (Богдана) Илић (1962) и Данило (Радомира) Петровић (1961). Убијени су из заседе, у камиону којим су путовали из села Чичевац према Скеланима (у питању је пут који Зелени Јадар и Сребреницу повезује са Скеланима и Србијом). Пре напада, који је под командом Нецада Бектића извео самостални батаљон

организовано уништавали све што је српско

СРАВНИО СА ЗЕМЉОМ

„Осмача”, Хакија Мехољић је минирао пут и тако нападачима омогућио да на миру заврше свој крвави посао.

Истрагом је утврђено да је напад изведен по плану који је осмислио Насер Орић, као и то да је Симу Танасијевића, који је преживео унакрсну ватру, убио извесни Рамо, познат по надимку Хљебара.

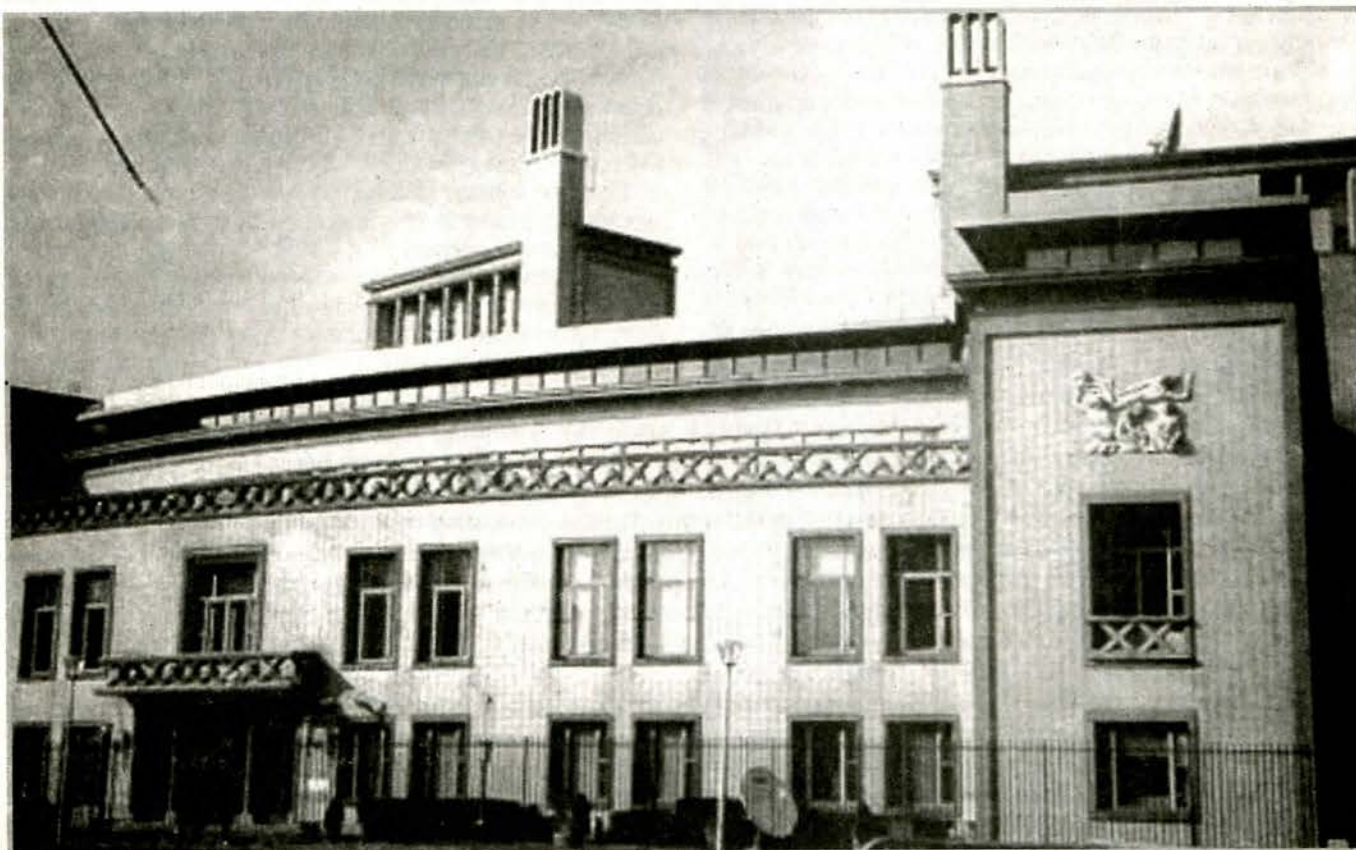
Истог дана, у другој заседи, на путу Сребрница – Сасе убијен је високи функционер Српске демократске странке и посланик у Скупштини Босне и Херцеговине Горан Зекић. Убиство је извршила група коју је предводио Акиф Устић. Те ноћи и следећег јутра, због страха и отворених претњи од старне својих муслиманских комшија да ће „проћи исто као Зекић” дошло је до егзодуса српског становништва из Сребренице. У граду је остало једва неколико српских душа.

Масовном исељавању Срба из Сребренице свакако су допринела и још увек свежа сећања на злочине које су њихове комшије муслимани над њима починили у Другом светском рату, а у којима је убијено 145 српских цивила. Међу њима и 36-оро деце млађе од седам година.

Седмог маја убијена су и браћа Вукосављевић, од оца Милана, из Сребренице – двадесетједногодишњи Милан и три године старији Јован, те њихов суграђанин Драган (Српена) Илић, стар 28 година.

Орићеве банде, које су предводили већ поменути Неџад Бектић, Хакија Мехољић и Шефик Мандић, 15. маја 1992. године нападе су и засеок Црни Врх (село Међа) и убиле Војислава Ђурића, његовог сина Новака, Крсту Петровића и Радивоја Јевтића. Војислав је имао 62, његов син Новак 37, Крсто 54 а Радивоје 32 године.

Тог дана, само због тога што су Срби, убијени су и Драгољуб (Раде) Драгољуб (1928) и Стоја (Милорада) Васић (1908) из Виогора, Радојко (Миће) Петровић (1932) из Ораховице, Секула (Николе) Ристановић (1906) из Осредка, Милисав (Миодрага) Јокић (1964) и браћа Љубиша (1972) и Ненад (1963) Симић, од оца Драге, из Глогове, Алекса (Стевана) Перић (1928) из Радошевића и Петрија (Симе) Андрић (1933) из села Карно. Од деветоро убијених, њих петоро због година старости нису били војни обвезници.

Једанаестог маја муслимани су напали засеок Карно и киднаповали Радивоја (Ђорђа) Суботића (1954) и Милојка (Милована) Гагића (1947). Неколико дана касније Радивојев леш пронађен је недалеко од села, са рупама од метака на леђима.

Шеснаестог маја у засеоку Опетци муслимани су убили четворо мештана: Драгана (Петра) Бркића (1963), Љубинка (Вујадина) Јовића (1960), Драгана (Мијата) Шалипуревића (1971) и Драгана (Ђорђа) Витића (1958).

На мети напада Орићевих бојовника нашла су се и села у суседној власничкој општини. Петнаестог маја у селу Шадићи убијени су Милан (Душана) Лазаревић (40), Миливоје (Драге) Мишић (27), Пеја Мишић (36) и њен муж Неђо, Томислав (Уроша) Мишић (28), Јованка Мишић (72), Драго (Спасоја) Мишић (57), његов син Миливоје (33), и Гојко (Радована) Вуковић (62), док је више мештана рањено.

– Усташе су нас ухватиле педесетак метара од наше куће – сведочила је касније Милена Мишић, која је у време када су јој злочинци убили оца и мајку имала само 11 година. – Има их много. Маскирне униформе. Моја сека је дрхтала и плакала: „Убили сте ујка Миливоја и нас ћете убити”. Ми тада нисмо znale да су нам убили тату и маму. „Ми нисмо никога убили” – рекао је један усташа. – То су убили четници. А ту иза куће лежали су убијени Томислав Мишић и његова тетка Јованка Мишић. Један усташа ме чврсто зграбио за руку и повукао тамо, а други је рекао: „Немојте дјецу. Доста је што смо им убили оца и матер”. Иза куће Славка Мишића виделе смо нашу маму. Лежи. Убијена. Хтела сам да јој

приђем. Један усташа ми није дао. Каже: „Шта имаш да је гледаш..”

Починиоце злочина у Шадићима предводили су Ферид Хоџић и Шабанија Хукић, а међу њима су се налазили и Мурат Авдић, Мујо и Салих Бећировић, Мирсад Хајдаревић, Зулфо Хурић, Смајо Карић, Исмет Мехмедовић, Фикрет Мусић, Ђазим Смајић и Амир Шиљаковић.

До новог масовног злочина прошло је само шест дана. У нападу на села Дервента, Шпат и Завала масакрирано је или у непознатом правцу одведено више од тридесеторо мештана српске националности. Истог дана, око петнаест часова, у заседи постављеној на путу Милићи – Сребреница, село Жутица, убијено је још осморо српских цивила, који су путовали у камиону марке ТАМ, регистарских ознака ЗВ 238 91. То су возач камиона Млађен (Драгољуба) Петковић (1952), Недељко Кондић, Миленко (Милисав) Ковачевић (1960), Мићо (Десимира) Лазаревић (1974), Миљана (Видоја) Обрадовић (1941), Војислав (Илије) Шарац (1925), Слободан (Радоја) Зечић (1959) и Обренија Илић (1958).

Серија злочина над Србима у средњем Подрињу настављена је 27. маја у Коњевих Пољу, када је из заседе нападнута колона возила предузећа „Боксит” из Милиша, која се кретала путем Београд-Зворник-Сарајево. Смртно су страдали Новак (Милке) Сукић (1962), Зоран (Ненада) Поповић (1959), Ђорђа (Миленије) Мијатовић (1950), те Стево (Новака) Симић (1953). Миломир (Јове) Вујадиновић (1960) заробљен је и одведен. Три недеље касније муслимани су његов измасакирани леш предали српској страни, у замену за једног свог погинулог војника.

Нападом на конвој командовао је Ферид (Авде) Хоџић (1959), предратни командант Општинског штаба ТО у Власеници и ратни командант ТО у Церској.

Само два дана касније на путу Зворник – Сарајево, у новој заседи, догодио се нови, још тежи злочин. У муслиманском селу Сандићи убијени су Милутин (Стеве) Милошевић (1948), начелник СУП-а у Братунцу, Јово (Сретена) Благојевић (1973), Драгица (Стојана) Матикоса (1955), Миодраг (Мила) Воркапић (1971), Иван (Ратка) Ивановић (1970), Драган (Десимира) Петровић (1967), Весна Крцалић, Александар (Мирка) Граховац (1972), Жарко Ивановски и Срето (Милана) Сузић (1960).

Прошло је десет месеци пре него што су муслимани дозволили да породице убијених преузму тела својих покојника ради њихове сахране.

Везано за овај случај занимљиво је то да је Тадеуш Мазовјецки у свом извештају написао да су убиство начелника полиције из Братунца починили – Срби. Ово спомињем као

Едвард Херман, професор на једном од најбољих светских универзитета, америчком Универзитету Пенсилваније, и вођа Сребреничке истраживачке групе, у закључку чланка „Политика Сребреничког масакра” овако види „званичну верзију”: „Сребренички масакр представља највећи тријумф пропаганде у Балканским ратовима. Неке друге тврдње и отворене лажи одиграле су своју улогу у балканским сукобима, али док су неке дале свој скроман допринос пропагандном репертоару, упркос томе што су касније побијене (Рачак, Маркале, српско одбијање да се потпише споразум у Рамбујеу, 250.000 погинулих Босанаца, циљ стварања Велике Србије као моторне снаге која је покретала балканске ратове), сребренички масакр остаје недостижан у својој симболичкој моћи. То је симбол српског зла и муслиманског статуса жртве, као и праведности западног растурања Југославије и интервенције на више нивоа, укључујући и бомбардовање и колонијалну окупацију БиХ и Косова.

Међутим, веза између овог тријумфа пропаганде и истине и правде је непостојећа. Неповезаност с истином симболизована је чињеницом да је изворна процена од 8.000, укључујући и „5.000 несталих” (по првим извештајима са терена као и Међународног црвеног крста) који су напустили Сребреницу у правцу територије под контролом босанских муслимана, задржана чак и пошто је убрзо утврђено да их је неколико хиљада стигло до одређеног места, док је додатих неколико хиљада погинуло у борбама”.

илустрацију објективности овог представника генералног секретар Уједињених нација.

Српска села Јеремићи и Метељка претворена у пепео

Негде у исто време кад се догодио злочин у Сандићима, јача муслиманска група која је стигла из правца Сребренице упала је у село Јеремићи и том приликом су убили Раду (Ђорђа) Миросављевића (20), Богдана (Живка) Глигоревиха (34) и Станоја (Синиша) Кандића (39).

Последњег дана маја у селу Жутица убијен је Драго (Милоша) Видовић (32) из села Чађавица код Хан Пијеска, а први дан јуна донео је муслимански напад на српски заселак Опарци. Напад су извршили муслимани из суседног села Брезовица и притом убили Драгића (Драгутина) Илића (1939), браћу Ратка (1942) и Угљешу (1939) Илића, од оца Момчила, Живојина (Џвијетина) Петровића (1917), Милорада (Драге) Петровића (1923) и Дикосаву (Драге) Петровић (1932), коју су заклали. Сведок злочина Милоје Петровић је међу нападачима препознао Хусу Салиховића, Абдулаха Алића, Бекира Бегића, Севдалију Бегића, Хајрудина Халиловића и Белказа Хисића.

Свих двадесет и две српске куће у селу је спаљено. Другог дана јуна у пепео је претворено српско село Метељка. Срећом становништво је село напустило пре напада, тако да људских жртава није било. Ваљда бесни што нису у могућности да убијају живе муслимани су се обрачунали са мртвим мештанима и тешко окрнавили месно гробље.

Истог дана у Вукшићима, код Нове Касабе, убијена је Веселинка Васиљевић а у селу Витез шесторо мештана: Милија (Видоја) Обрадовић (1956), Радомир (Марка) Милановић (1966), Владан (Милисава) Благојевић (1970), Милорад (Милоша) Јанковић (1954), Боривоје (Љубише) Јонузовић (1932) и Живота (Добрисава) Ракић (1958).

Осмог јуна у небо се узнело још четрнаест српских душа: Славко (Светислава) Аврамовић (1971), Миладин (Богдана) Џвјетиновић (1936) и Срећко (Драге) Спајић (1928), сви из Обада, Достана (Момира) Џвјетиновић (1930), Милован (Анђелка) Грујичић (1943), Драго (Живка) Симић (1949), Благоје (Михајла) Станојевић (1940), Миленко (Драгослава) Стјепановић (1944) и Илија (Јована) Зекић (1955), сви из Залаза, Мирко (Илије) Петровић (1964) из Шпата, Јована (Гаврила) Миловановић (1942) и Срећко (Радивоја) Миловановић (1943) из села Лозница и Огњен (Андрије) Марковић (1950) из Факовића.

Деветог јуна убијен је само Живорад (Сретена) Зарић (1956) из Тегара, а већ следећег јутра, око пет сати, Орићеве бандити напали су село Рупово Брдо (са засеонима Жутићи, Глигори и Милинковићи) и ликвидирали осморо мештана. Петоро њих: Ковиљка Жугић (1922), Реља (Маринка) Милинковић (1941), Радоје (Петра) Милинковић (1952), Војислав (Максима) Милинковић (1938) и његова супруга Мирајана (1939) убијено је у селу, док је троје њих: Комљен (Милоша) Жугић (1925), његов син Тривко (1954) и Влада (Милете) Милинковић (1948), живо одведено из села и убијено на непознатом месту.

Брачни другови Војислав и Мирјана Милинковић убијени су тако што су убачени су своју запаљену породичну кућу. Осим њихове муслимани су запалили још 19 кућа, управну зграду предузећа „Бирач“ из Власенице, основну школу...

На село у којем се налазило двадесетак мештана, углавном старије животне доби, напало је преко 300 муслиманских војника. Предводили су их Алага Бећировић из Јехова-

че, те браћа Сифет и Ифет Маловић из Биџа.

Следеће етничко чишћење припадници Орићеве и Изетбеговићеве војске извршили су 21. јуна у селу Ратковићи код Сребренице. Иза њих су остале спаљене куће, опљачкана имовина и осамнаест убијених мештана, међу њима седам жена. Страдали су Обрен (Војислава) Боговић (1932), Станоје (Владислава) Станојевић (1949), Никола (Тодора) Станојевић (1958), Раденко (Милорада) Станојевић (1940), Десанка (Раде) Станојевић (1923), Видосава (Луке) Ђурић (1930), Видоје (Обрада) Ранкић (1928), Милутин (Обрада) Ранкић (1944), Ранко (Обрада) Ранкић (1933), Винка (Филипа) Максимовић (1927), Драгомир (Милорада) Максимовић (1949), Радомир (Милорада) Максимовић (1942), Џвијета (Ристе) Милановић (1925), Новка (Милорада) Павловић (1945), Зора (Драге) Продановић (1941), Живана (Петра) Продановић (1966), Милован (Јоце) Павловић (1919) и Милан (Станоја) Јаковљевић (1920).

Као што се види седморо убијених живело је већ седму деценију живота и ни на који начин није могло представљати војну претњу по нападаче, који су Десанку Станојевић запалили у њеној кући, Радојка Станојевића заклали, а Радомира Максимовића тукли све док није подлегао мучењу.

Деветнаеста жртва коју су Орићеве војници уморили тог дана био је двадесетчетворогодишњи Славко (Војина) Пантић из Жутице.

Већ 22. јуна ова стравична жетва смрти у Подрињу одне-ла је седам нових живота. Убијени су Спасоје (Џвијетина) Џвјетиновић (1956) из Глогове, Рајко (Обрада) Маринковић (1949) из Подравања, Боривоје (Јерка) Слијепчевић (1957) из Буљевића (њему ће муслимани у рату убити оца Јерка и два рођена брата), Слободан (Ранка) Богићевић (1946) и Новица (Милоша) Јовић (1951) из Ванџића, и Миломир (Џвијетина) Симић из Жутице.

Црна серија настављена је све до последњег дана јуна. Милош (Светозара) Новаковић (1942) из Чичеваца и Живко (Војислава) Цвјетиновић (1950) из Магаша убијени су 23. јуна, Милорад (Анђелка) Марковић (1952) из Језера 24. јуна, а 25. јуна страдали су Славољуб (Станка) Стојановић (1959) из Бјеловца и Вида (Алексе) Стевић (1923) из Станатовића.

26. јуна 1992. године у Подравању убијени су Радивоје Зечић (1942), Грујо (Крсте) Зечић (1957) и Грујо (Вукосаве) Остојић (1945), а истог дана од муслиманске руке страдали су и Новак (Пере) Крстајић (1966) из Пазарића и Србо (Милоша) Колаковић (1945) из Копривна.

Сутрадан, 27. јуна, пало је седам нових жртава муслиманског терора: Љубиша (Предрага) Гајић (1965), Славко (Милисав) Петровић (1946), и Новица (Витомира) Станојевић, сви из Магудовића, Стојан (Драгомира) Стевановић (1939) из Ратковића, Владимир (Обрада) Павловић (1948) из Брађевина, Миломир (Славољуба) Николић (1954) из Подравања и Раденко (Ненада) Цинкић (1959) из Заклопаче.

На Видовдан, 28. јуна, јаке муслиманске снаге под командом Насера Орића нападе су на српско село Лозница у Братуначкој општини. Биланс напада: петнаесторо мртвих мештана. Инвалид Срећко (Радивоја) Миловановић (1943) пронађен је заклан. Ножем, са три убода у лијеву плећку, убијена је и његова девет година млађа супруга Јована. Осим њих убијени су и Милоје (Митра) Дамјановић (1971), Ђорђе (Милисав) Филиповић (1949), Живан (Владимира) Филиповић (1954), његова шеснаестогодишња кћерка Верица, Недељко (Светозара) Дамјановић (1959), Јелена (Живојина) Станојевић (1953), Радован (Милана) Лукић (1950), Миленко (Недељка) Николић (1963), Милорад (Миће) Рончевић (1960), Светозар (Сретена) Вучетић (1957), Драгољуб (Милисав) Филиповић (1942) и његова жена Достана Филиповић, затим син Милоша Петровића. Шеснаеста видовданска жртва је Славко (Ђорђа) Јовановић (1953) из Брађевине.

29. јун био је кобан по Милована (Живорада) Благојевића (1967) из Хрчића, Драгана (Саве) Лазића (1960) из Кравице и Милана (Милорада) Петровића (1961) из Подравања.

Последњег дана јуна Орићеви пљачкаши напали су и у црно завили село Брежани, убивши деветнаест мештана: Радована (Ђоле) Петровића (1923), Милоша (Раде) Новаковић (1956), Достану Лазић (1919), Ђуку (Павла) Лазића (1935), његовог брата Видоја (1937), Кристину (Павла) Лазић (1935) Миленка (Илије) Драгићевића (1974), Љубомира (Миленка) Јосиповића (1975), Милоша (Владе) Крстајића (1937), његовог брата Перу (1935), Станка (Луке) Милошевића (1900), Видоја (Милована) Милошевића (1974), Миловоја (Драгише) Митровића (1930), његовог сина Станоја (1963), Милисав (Мике) Ранкића (1947), са два његова сина Драгославом (1974) и Мирком (1972), Миломира (Владислава) Стевановића (1946) и Драгана (Стејепана) Стјепановића (1961).

Жив разапет на дрвени крст

Милош Новаковић пронађен је са одсеченом главом. Видоје Лазић је жив разапет на дрвени крст а онда спаљен. Кристина Лазић и тројица Ранкића-Милисав, Драгослав и Мирко спаљени су у својим кућама.

Село је опљачкано, запаљено и уништено. Опљачкано је преко 200 крава и сва друга у селу затечена стока. Нападом на Брежане командовао је лично Орић, који је команду за напад више од 500 својих војника дао узвиком „Алаху егбер“.

Тог дана убијени су и Обрен (Чеде) Јовановић (1927) из Турије, Жарко (Милорада) Митровић (1961) из Шиљковића, те Милован (Мирка) Милић (1955), Обрад (Николе) Савић (1955), Бранко (Милована) Секулић (1967) и Спасоје (Сретена) Видовић (1936) из Себиочине.

У прва четири дана јула убијено је деветоро, а петог дана у нападу на Загоне, Крњиће и још нека села укупно тридесет и осморо Срба.

У Другом светском рату, у лето 1941. године, муслимани Алија Гушо, Мујо Суљић и Атиф Чепина из Подчауша су Љуби Гвозденовић из Загора код Братунца убили деду Сретена. Пет деценија касније, потомци убица из 1941. године, Љуби су убили два рођена брата Радоја (44) и Драгољуба (38), стрица Рајка (65), његовог брата од другог стрица (Милорада) Благоја (48) и његовог братану, Радојеву кћерку Раду, која је имала само 19 година. Осим Радоја, који је погинуо касније, сви они су, као и њихов предак Сретен, убијени на кућном прагу, у нападу муслимана на Загоне 5. јула 1992. године. Тог дана заједно са четворо Гвозденовића у Загонима убијена су и три члана породице Милошевић – Радинка (1966), Милош (1938) и Љубица (1941). У Радинку су пуцали док је у наручју држала свог трогодишњег синчића Александра. Када су је погодили рањеног синчића су јој отели из руке, а затим је заклали! Дете су однели са собом, али су га

Српска глава за 25 килограма брашна

Да би подстицали злочине и дивљаштва својих војника над Србима, власт у Сребреници је прве ратне године објавила награду од 25 килограма брашна за сваког убијеног „четника“. Као доказ да је заслужио награду крвник је морао да донесе део тела жртве – главу, уво, прст...

Управо та награда је једно од могућих објашњења зашто су Орићеви војници, по опустошеним српским селима, иза себе остављали унакажене жртве. Међу онима за које се зна да су подизали ову награду су Назиф Крчић из Осмача, Зулфо Турсуновић и Акиф Устић из Сребренице, те Кемал Мехмедовић из села Пале. До априла 1993. године, „Кемо од Пала“ је у Сребреницу донео 12. одсечених српских глава.

после месец дана и великог притиска јавности (фотографија малог Александра се данима налазила у ударној шпици „Дневника“ Српске телевизије из Пала) вратили српској страни.

Напад на Загоне нису преживели ни Милева (Срећка) Димитрић (1914), Мирко (Митра) Димитрић (1974), обоје из Загона, Миодраг (Илије) Маловић (1943) из Братунца, Чедомир (Благоја) Танасијевић (1942) из Факовића, Душанка Пауновић (1954), за коју је утврђено да је убијена маљем, Матијас (Стевана) Јашински (1940), Пољак који је радио као професор у Братунцу, и Михајло (Јефте) Михајловић (1951).

Орић запалио село Крњићи, а мештане ликвидирао

Истог дана бандити под командом Насера Орића у црно су завили и село Крњићи код Сребренице. Село су запаљили а све мештане, укупно њих 16, који су им допали руку ликвидирали. Убијени су Бобана (Спасоја) Лазаревић (1965), Средоје (Недељка) Јовановић (1947), Мирослав Јовановић

(1939), Драгутин (Милоша) Димитријевић (1961), Српко (Новака) Аксић (1972), Раде (Петка) Тримановић (1961), Радош (Мирка) Максимовић (1968), Миленко (Ристе) Максимовић (1941), Милош (Остоје) Милошевић (1961), Небојша (Зорана) Милошевић (1975), Миља Мићић, Васо Порача (1912), Илија Симић (1922), Вељко (Милосава) Симић (1953), Влајко (Петра) Владић (1934) и Сока Вујић (1930).

Васу Порачу зликовци су заклали, а Соку Вујић проболи вилама. Пети дан јула 1992. године нису преживели ни Милош (Мирка) Драгичевић (1933) из Залазе, Раде (Милоша) Јокић (1963) из Билјаче, Драгољуб (Бранка) Печеница (1970) из Трубарског, Милош (Љубе) Зекић (1966) из Себиочине, Цвијетин (Анђелка) Млађеновић (1952) из Превила и Радојко (Милосава) Мишић (1949) из Голог Брда.

На Петровдан муслимани масакрирали више од 70 Срба

Ужасни рекорд од 38 својих комшија Срба убијених у једном дану муслимани из Сребренице и Братунца оборили су већ за пет дана: на велики хришћански празник Петровдан, 12. јула, у нападима на више села масакрирали су седамдесеторо људи.

Тринаесторо њих убијено је у Загонима, селу које је у само недељу дана било мета два масовна напада муслиманских снага из Сребренице, Скендеровића и Сућеске (непосредни команданти напада били су Сенад Голубовић (28) из села Пале и Ибрахим Манџић, звани Манџа). Страдали су Милован (Мирка) Димитрић (1962), Миодраг (Јакова) Јовановић (1952), Душан (Живојина) Милошевић (1963), Ђорђе (Алексе) Милошевић (1934), Видосав (Бранка) Милошевић (1968), Драгиша (Милка) Милошевић (1963), и његов брат Миодраг (1970), са још шесторицом сабораца. Напад вишеструко бројних муслиманских снага изненадио их је у шуми Лођа, где су копали ровове за одбрану села. Показало се прекасно.

Убијали лопатама, маљевима, ножевима...

Када су неколико часова касније припадници интервентне јединице ВРС из Братунца стигли на место догађаја затекли су језив призор.

– Као да су нашу браћу докрајчиле звери а не људи, њихове комшије – сећа се Небојша Мићић из Братунца. – Избројали смо 13 непомичних тела. Сва су били измасакрирана. Било је очигледно да су муслимани своје комшије прво заробили а онда их убили маљевима, крамповима, ножевима и лопатама. Пушке уопште нису користили. Око покојника лежале су кржаве алатке.

Драгиша Милошевић имао је велику рупу на темену, од ударца неких шиљатим предметом. Кроз рупу је исцурео мозак. На његовом телу било је неколико убода ножем. Драгишином рођеном брату Миодрагу на обе руке биле су посекотина од ударца ножем.

Сигурно је покушао да се одбрани, све док га неко од убица није ударио ножем у срце. Нож је и пронађен у њему. Глава му је била смрскана, вероватно ударцем маљем, тако да је цела остала само вилица са доњим делом носа. Њиховог брата од стрица Видосава, који је био јединац, нападачи су заклали.

У исто време муслимани су напали и село Залазе и убили 38 мештана, и то: Светозара (Цвијетина) Лакића (1951), Душана (Слободана) Благојевића (1946), Радинку (Драгомира) Цвјетиновић, (1952), Ивана (Ранка) Цвјетиновића (1953), Светислава (Тадије) Драгићевића (1949), Жељка

(Милорада) Гиљевића (1970), Недељка (Десимира) Глигића (1948), Љубисава (Николе) Глигорића (1962), Алексу (Милоша) Гордића (1955), Слободана (Милана) Илића (1946), Милисав (Сретена) Илића (1957), Луку (Љубомира) Јеремића (1927), Ратка (Милоша) Јеремића (1969), Марка (Ратка) Јеремића (1965), његовог две године старијег брата Радована, Милована (Малише) Лазаревића (1946), Момира (Станка) Лазаревића (1955), Бранислава (Александра) Павловића (1947), Гојка (Југослава) Петровића (1963), Драгомира (Борисава) Ракића (1957), Светозара (Цвијетина) Ракића (1951) Момчила (Љубомира) Ракића (1949) Миодрага (Љубомира) Ракића (1959), Милана (Момчила) Ракића (1966), Бранка (Гојка) Симића (1959), и његовог брата Петка (1963), Миладина (Војина) Станојевића (1929), Миролуба (Радивоја) Тодоровића (1961), Радивоја (Богољуба) Томића (1950), Миладина (Раде) Тубића (1955), Радислава (Радована) Васиљевића (1965), његовог брата Радисава (1963), Бошка (Живојина) Вујадиновића (1951), Васу (Живојина) Вујадиновића (1954), Недељка (Богдана) Вујадиновића (1947), Драгомира (Милована) Вујадиновића, (1947), Милована (Славољуба) Вујадиновића (1948) и Душана (Васе) Вујадиновића (1940).

– Док смо боравили у већ запаљеној кући, гледали смо заробљавање и убијање наших људи, пљачку имовине, паљење кућа, дивљање по селу, уз стално арлаукање „Алаху егбер” и псовање свега што је српско, а на крају и постројавање непријатељске војске испред куће у чијем поткровљу смо се ми крили – стоји у изјави мештанина Велисава Васића, који је преживео Петровдански масакр у Залазју. – Муслиманска војска се постројавала пред Орић Насером, милиционером из Сребренице, с којим сам се добро познавао. Заједно са њим били су Зулфо Турсуновић, Хакија Мехољић и Амир Мехмедовић, звани „Геза”. Препознао сам и Хакета Хусића, наставника из Поточара, његовог комшију Гелу Шукрију, Велида Делића из Сребренице, Сарију Мулалића из Бајрамовића, затим људе чији су надимци Бено (тај је радио у руднику Сасе), Мијач, Крема... Од нас петорице који смо се, рањени, крили у том поткровљу двојица су доживела тежак нервни слом и потпуно су неспособни за самостални живот.

Петровдан је био црни дан и за Србе у Биљачи и Сасама. Напад својих дојучерашњих комшија, колега са радног места, школских другова и пријатеља нису преживели Јован (Цвијетина) Живановић (1969), Миливоје (Драгана) Живановић (1972), Драгомир (Ненада) Живковић (1970), Богдан

Јокић, Божидар (Ивана) Јокић (1968), Драгољуб (Саве) Јокић (1961), Бошко (Андре) Ковачевић (1969), Жељко (Милорада) Перић (1963), Миленко (Бранка) Савић (1968), Драган (Лазе) Савић (1953), Томо (Стјепана) Спасојевић (1956), Милан (Неђе) Ђокић (1967) и Мирослав (Стојана) Андрић (1967) из Биљаче, Божо (Станка) Станојевић (1966), Станоје (Игњата) Грујичић (1946) и Јован (Цвјетка) Грујичић (1954) из Саса, Михајло (Светислава) Стјепановић (1942) из Сребренице, Благоје (Благоја) Живановић (1954) из Дугог Поља, Ђука Симић (1930) из Куњерца, Горан (Војислава) Митровић (1970) из Бјеловца, Иван (Миладина) Јосиповић (1955) из Куњерца, Вукашин (Спасоја) Ђетковић (1938) из Саса...

17. јула убијени су браћа Цвијетин (1957) и Радојко (1968) Илић, синови Боже Илића из Тегара, њихов комшија Милојко (Милоја) Вечериновић (1968) и Боро (Владе) Лазаревић (1961) из Гробића.

Село Магаша је пре рата било мешовитог националног састава – са 353 Србина и 292 муслимана. На српски део села муслимани су више пута безуспешно нападали да би 20. јула напакон успели да га опљачкају, попале и у црно завију.

Дивљање злочинца које су предводили Мехо (Јунуза) Османовић (1960) из Магаша, Шабан Османовић, Гамил Хасибовић, Сенаид Авдић, Рамо Бабајић (последња двојица су из села Глогова), Мехидин Смаиловић, Хајрудин и Неџиб Османовић нису преживели Стојан (Живорада) Поповић (1967), Љиљана (Душана) Илић (1975), Зорка (Марка) Илић (1947), Миленија (Милорада) Илић (1944), Љубинка (Петра) Илић (1952), Маријан (Радомира) Илић (1963), Љубица (Милоша) Милановић (1929), Благоје (Пере) Поповић (1907) и Љепосава (Ристе) Поповић (1919) – укупно три мушкарца и шест жена.

Српски део Магаша поново је нападнут 25. јула. Тада су убијени Живко (Војислава) Цвјетиновић (1950), Љубица (Живорада) Мирковић (1942) и Цвијетин (Николије) Ђуричић (1930).

– Напали су нас из правца Глогове и Бљечаве – сећа се Велика Цвјетиновић. Било је страха да слушају пучнаву и њихову вику. Око четири сата поподне дошао је мој син Видоје и рекао ми да је он остао без брата, а ја без сина. По његовој причи, Живко се није много мучио, метак га је погодио у груди. Десет месеци касније исти душмани убили су ми и Видоја...

Од тридесет и једног августовског дана само је десет у српским селима око Сребренице и Братунца прошло без пљачки, паљења и погибја од стране муслимана. Шестог августа убијени су Љубица (Војина) Зекић (1965) и Митар (Светозара) Јовановић (1953) из Подравића, Благоје (Милана) Јаковљевић (1959) из Божића, Миле (Славољуба) Милић (1962), Милисав (Стојана) Милић (1952), Раде (Раденка) Ерић (1970), Небојша (Милоша) Голић (1973), Максим (Будимира) Борић (1961) и Боро (Милорада) Чоњић (1959) из Жеданског.

Осмог августа нападнути су Жежештица и Шилковићи. Биланс напада: деветоро убијених мештана, међу њима троје Млађеновића.

У Другом светском рату муслимани су Љубомиру Млађеновићу из Жежештице убили његову прву супругу Дару, која је била у шестом месецу трудноће и њихову трогодишњу кћеркицу Јелену. У последњем рату синови убица убили су му и другу супругу Савку (1931) и два сина, Анђелка и Драгана. Драган је имао тридесет и две, Анђелко пет година мање.

– Када је тог несрећног дана, нешто пре подне, запуцало мој муж и девер потрчали су горе према брду – каже Драга-

нова супруга Милка. – Међутим, било је касно, муслимани су већ упали у село и почели са паљењем и убијањем. Недалеко од куће, у нашој башти, Драган је погођен у бутину леве ноге и пао је на земљу. Анђелко је потрчао да му помогне, али није могао помоћи ни самом себи. Муслимани су их ухватили живе. Последње што се чуло био је Анђелков узвик: „Упомоћ, погину ми брат“. То су чули Милан и Радомир Јовановић, наше комшије.

Два-три сата касније, припадници Интервентног вода Братуначке бригаде ВРС стигли су из града и ослободили Жежештицу. Заправо, оно што је остало од села. Већина кућа у селу била је запаљена, а по њивама између згаришта лежали су мртви и рањени, људи и стока.

Оришеви војници играли ногомет са српском главом

Драгана Млађеновића пронашли су са главом скоро потпуно расеченом на два дела. Они који су то видели кажу да је такву повреду могуће нанети само јаким ударцем секиром. Поред те и ране на нози, имао је и рану од метка у пределу срца.

Од његовог брата Анђелка пронађен је само труп. Глава је одсечена и однесена. Касније заробљени муслимански војници изјавили су да му је главу одсекао Кемал Мехмедовић из Пала код Сребренице. Глава је однесена у Сребреницу, где су Оришеви војници са њом на улици играли „главомет“.

Њихова мајка Савка пронађена је тек након месец дана, у свом воћњаку. Тело су јој већ биле појеле птице и животиње. Остале су само кости, коса и део џемпера.

– Последње што сам чула био је врисак мог петогодишњег синчића Ненада: „Погинуо тата“. Изгубила сам свест. Од шока који је доживео, Ненаду је ударила крв на нос и уста, једва су успели да зауставе крварење – наставља Милка Млађеновић. – Од тада се разболео... Кад год се узруја, почне му ићи крв. Неколико дана после сахране мог мужа и девера мене су пребацили у Београд, у породилиште, где сам родила сина. Туго моја непреболна, дала сам му име Драган. Једва је остао жив. Годину дана носила сам га од доктора до доктора. Очајна, чинило ми се да се борећи се за његов живот борим и за мог мужа Драгана.

Несрећна жена каже да би са свим недаћама и бедом у којој живи некако изашла на крај, али не може са тугом коју за својим оцем тугује мали Ненад.

– Нема дана да не гледа и не љуби његову слику. Љуби је и говори: „Што је мој тата био леп“. Једном сам га чула како у другој соби, док гледа очеву слику, прича сам са собом: „Боже, зашто је мој тата морао погинути“? Када смо први пут заједно отишли на Драганов гроб почео је да грли и љуби земљу и да ме моли: „Мама, хајде отвори гроб, да пољубим татину руку и видим је ли тата читав“. Шта да му кажем? Стајали смо тако загрљени и плакали.

Тог дана муслимани су у Жежештици убили и Сретена (Милоша) Ранковића (1962), Милана (Владе) Ранковића (1935), Савку (Недељка) Стјепановић (1951), Милосава (Обрада) Стјепановића (1919), Србислава (Савана) Ђурића (1944) и Војина (Раде) Богићевића (1929). У Шилковићима су убијени Љубомир (Раде) Јовановић (1952) и Бошко (Јове) Матић (1956), у Залужју Илија (Драге) Јовановић (1958) и Славко (Недељка) Пајић (1965), у Сасама Радоје (Радована) Бојић (1948) и Милан (Владе) Јовановић (1940), у Б. Брду Миливоје (Станка) Ђокић (1959)...

Према исказима сведока Рада Стјепановића и Вељка Јовановића, затим службене белешке полиције у Братунцу,

злочин у Жежештици, осим већ поменутог Кемала Мехмедовића, починили су Енвер и Хамдија Алиспахић, Хусеин и Садик Адемовић, Ибрахим Манџић, Бекта, Џемал, Авдо, Рамиз и Муниб Каменица из Јаглића, Хуса и Мустафа Зукмић и др.

У истој полицијској белешци стоји да је у селу спаљено 55 кућа.

Шест дана касније, 14. августа, нападнути су Срби из Топлице. Убијени су Стамена (Андрије) Јаковљевић (1928), Савка (Јанка) Милић (1928) и Илија (Сретена) Симић (1933). Просек старости убијених: 61 година. Истог дана, убијени су и Богољуб (Живана) Лазаревић (1938) из Шадића и Жарко Комненски (1953) из Вољавице.

Сутрадан, црни дим из попаљених српских кућа, виноу се изнад Шадића. Муслимански напад није преживело осморо мештана: Гојко (Радована) Вуковић (1930), Драго (Сласоја) Мишић (1935), Мићо (Јована) Мишић (1958), Пеја Мишић (1956), Јованка Мишић (1920), Миливоје (Драге) Мишић (1965), Томислав (Уроша) Мишић (1964) и Милан (Душана) Лазаревић. Тог дана насилно је прекинут и животни пут Радивоја (Павла) Јаковљевића (1933) из Радијевића.

28. августа муслимани су убили Светозара (Драге) Живковића (1915), Станка (Љубомира) Живковића, (1936), Крстину (Миленка) Аћимовић (1920) и Драгана (Раденка) Милановића (1951), сви из Живковића. Следећег дана ликвидирали су Раденка (Милосава) Секулића (1958) из Купусне, његове комшије Србослава (Пере) Бачића (1945), Петра (Рајка) Мишића (1956) и Милоша (Саве) Симеуновића (1956) из Кострача.

Шеснаестог септембра злочинци из Подриња, под командом Насера Орића, са земљом су сравнили Залужје и убили седморо мештана: Милисав (Стојана) Лукића (1942), Рајка (Недељка) Вујадиновића (1971), Крсту (Џвијетина) Јовановића (1955), Драгана (Бошка) Ковачевића (1959), Томислава (Милоша) Стојановића (1966), Даницу Стојановић (1931) и Радојку (Симе) Вучетић (1946).

У следећих седам дана муслимани су убили још осморо Срба у Вукшићима, Факовићима, Лозничкој Ријеци, Бјеловцу и Братунцу, да би осмог дана, 24. септембра, извршили општи напад на Подравање (Подравно). Иза њих је остало више од шездесет лешева српских мештана.

У засеоку Маринковићи убијени су Радо Лазаревић (62), Дикосава (Жарка) Маринковић (1938), Милош (Драге) Маринковић (1935), Милован (Милоша) Маринковић (1955), Раде (Милоша) Маринковић (1961), Радован (Анђелка) Ма-

Међу несрећницима који су живи пали у муслиманске руке је и свештеник из Кравице Јанко Савић. Његово тело пронађено је без ногу и руку, са извађеним очима. Злочинци су труп, уз помоћ подупирача, оставили у усправном положају, а испред њега поредили неколико филдана, као да пије кафу.

ринковић (1938), Милева (Василија) Петровић (1948), Миломир (Марка) Петровић (1951), Душан (Веселина) Шарац (1964), Митар (Џвијетина) Шарац (1963), Милан (Манојла) Шарац (1929) и Мирјана Шарац (1943).

– Ми мештани смо се скупили и покушали бранити, међутим, како је усташа било много, били смо принуђени да се повлачимо према школи – сећа се тог трагичног дана Милошка (Милоша) Маринковић. – Ја сам се поново повратила да бих извукла брата Милована, а у међувремену је погинуо још неко од сељана, те док сам ја дошла до њега, видела сам да ми је тело мртвог брата масакрирано, глава разбијена неким тупим предметом, практично растављена на два дела, обе руке поломљене, и таквог смо га донели у школу.

У међувремену су нам усташе убили још два мештанина и оба масакрирали. Како је напад и даље трајао, ту ми је рањен и други брат Раде и наша тетка Мирјана. Тетку Мирјану смо довели до школе, а брат Раде, иако је био рањен у обе ноге, успео је некако сам да се довуче. Напад на село трајао је све до осамнаест часова. Кад им је стигло јако појачање, почели су палити село са свих страна. Међу нама је дошло до панике и почели смо бежати куда је ко стигао, да спасе себе. Тако су усташе стигле и до школе и запалиле је. Заједно са школом изгорела су четири цивила. Како смо ми способни били принуђени да се повлачимо, рањеници су усташама остали на милост и немилост. Све су их побили. Пре тога су их страшно мучили, измасакрирали. Свима су одсекли главе, ломили кичму, руке и ноге, секли прсте и друге делове тела – каже Милошка.

Двоје мештана, Душанка Петровић, старица од седамдесет година и педесетчетворогодишњи Веселин Шарац су након заробљавања поштеђени и одведени у заробљеништво.

– Када је изашла на слободу Душанка ми је испричала да је моју мајку Дикосаву видела заклану. И она је пре рањена, па није могла да бежи. Заклали су ми и брата Рада и тетку Миру. Њихова тела су касније пронађена са одсецима главама и траговима зверског живљења. Успели смо да тек након четрдесет и седам дана покушимо наше мртве. Мог другог брата Милована, којег сам видела измасакрираног, нашли смо спаљеног. Тог дана кад је Милошка Маринковић побијено пола породице, на ширем простору Подравања (село Прибојевићи, засеоци Јовановићи, Митровићи и Лазаревићи) убијени су и следећи мученици: Димитрије Алемпић, Миле (Миливоја) Борић (1946), Драгољуб Деурић, Радомир Деурић, Чедомир Дошић, Душан Ђурић, Ђурађ Ђорђевић (1962), Миодраг (Мијата) Глигоревић (1956), Славко (Митра) Гордић (1958), Драган Јаћимовић, Светозар (Милоја) Јовановић (1933), Војин (Милоја) Јовановић (1922), Љубомир Јурошевић, Миланко Ковачевић, Зоран (Неђе) Лаловић (1961), Лука Мајсторовић, Велимир Мајсторовић, Милан Мијић, Миладин Милић, Борица Митић (1947), Мићо Митровић, Раде Мудринић (1961), Видан Нинић (1961), Рајко Пангић (1935), Небојша Павловић (1971), Спасенија (Богдана) Перендић (1935), Станка (Благоја) Перендић (1935), Томислав (Савкана) Перендић (1932), Миладин (Милсав) Перендић (1924), Марко Продановић, Миломир Продановић, Жарко Продановић, Зоран Равњаковић, Рајко Ребић, Неђо Станишић, Ненад Станишић, Миле Станишић, Миливоје (Тодора) Сушић (1958), Славко (Божидара) Шалипуревић (1971), Видоје (Милорада) Шалипуревић (1960), Јадранка Шевкушић, Боро Тешић, Раденко Тешић, Томислав Тешић (1941), Зоран Тешић, Гојко (Марка) Тешић (1930), Михајло (Марка) Томић (1941), Милијан (Милоша) Васић (1955), Милан Вујичић, Михајло (Јове) Митровић (1932), Ружа Митровић (1927), Драго (Марка) Митровић (1925), Славиша (Радомира) Николић (1960), Драган (Чедомира) Николић (1960), Ђурађ Богдановић и Драгутин Кукић (1954).

Србе кастрирали и одсецали им делове тела

Према налазима специјалиста само мањи број жртава усмрћен је из ватреног оружја. Осталим жртвама прво је пуцано у ноге, а онда су масакриране. Највећи број убијен је ножем и секиром. Скоро свима је поломљена кичма, руке и ноге, одсечени прсти или целе шаке. Великом броју несрећника било је извађено једно или оба ока. Многима је глава била потпуно одвојена од тела. Једни мушкарци су осунећени, а други потпуно кастрирани. Више лешева је запаљено, а двојица мушкараца живи су набијени на колац и испечени на ражњу. Сведоци који су видели те сцене тврде да након тога и при самој помисли на месо са ражња добију нагон за повраћање.

Са свих лешева скинути су сатови, извађени златни зуби, однета им је обућа и одећа. Напросто, као да су јадни људи били жртве дивљака који пре тога нису имали никакав додир са цивилизацијом и њеним тековинама.

Преживели сведоци, али и касније заробљени муслимани, тврде да су клање у Подравању починили муслимани из комшијских села Кутузер, Бијело Поље, Сућеска, Бучје и Ђила, а да су монструме предводили Насер Орић, Зулфо Турсуновић, Ибрахим Манџић из Поточара, Хамед Малагић из Кутузера, Нурија Меммишевић из Брезовица, Неџад Бектић, Авдо Палић, са са групом војника из Жепе, и други.

– Све су то млађи људи и сви су били у цивилизу – сведочи Веселин Шарац. – Један је имао зелену мараму свезану преко чела. Заробили су ме. Свезали су ми руке. Траже новац,

брашно, оружје... Из куће су износили све што им је запало за око. Терали су ме испред себе до школе а онда убацили у камион и одвезли до Сребренице.

– Подигао сам се и некако кренуо – изјавио је у свом сведочењу пред истражним органима Републике Српске Недељко Радић, који је пре заробљавања рањен. – Кад тамо, у рову према којем сам ишао, муслимани. Њих двојица. Притајили се. Једног сам познавао. Био је то Зулфо Турсуновић. Пре десет година поклао је неке муслимане, осуђен је и упућен на робију у Фочу, али Алија Изетбеговић је крвника пустио на слободу. Да коље. Кажу да је стар око шездесет година, али мени је тада изгледао много млађи. Препознао је и он мене, али се правио да ме не познаје.

Пришао ми је и без речи ми нож забио испод леве сисе. Кад је поново замахнуо, потурио сам руке. Бранио сам се, руке су ми биле кржаве, избодене. А крвник је изнова замахвао... Пришао је један њихов и рекао му: „Не кољи, треба нам жив”.

Онда су са мене скинули сву одећу и обућу, а око врата ми обесили радио-станицу и потерали ме према Сребреници. Касније су довели још двојицу наших, не знам им имена, повезали нас једне за друге, и повели преко Вијагора. Туку нас све време пута. Час ногама, час кундацима. Кад паднемо, туку нас још више, све док се не подигнемо и наставимо пут. Крв липти из нас, али они се не обазире. У једном тренутку, исцрпљени, затражили смо воде. Уместо ње добили смо жестоке батине. У Вијагору, мептани се окупали око нас. Вређају, псују и крвнички бију. Запамтио сам једну девојчицу која је носила торбицу са првом помоћи. Молила је да ме превиде, али крвници нису дозволили.

– У Сребреници су ме затворили у станицу милиције – наставља своје мучно сећање Веселин Шарац. – Испитују нас и туку. Ко зна колико пута сам падао у несвест. Посипају ме водом. Кад то не помаже, онда ми по ранама и очима сипају ракију. Највише туку после поноћи, у глуво доба. Од хране, два пута дневно добијамо по парче проје. Терају ме да чистим клозет, али не дају да после тога оперем руке. Руке ми се загнојиле, искочили пликови. Они их буше тако што на мојим рукама гасе опушке од цигарета. Био сам сигуран да ће нас убити, али њима то није био циљ – циљ им је био да останемо живи а мртви. Живи лешеве. Руине од људи.

– У затвор је улазио ко је хтео и тукао нас док му не досади – каже Недељко Радић. – Често су долазили и кроз решетке пишали по нама. Увече, 25. септембра, извели су ме у једну просторију. Унутра је био још један затвореник, Србин, презиме му је било Кукућ. Наредили су нам да скинемо гаће. Кажу, хоће да нас осунете. Један је пришао Кукућу, једном руком га ухватио за пенис и онда му га ножем одсекао. Овај је јаукнуо и опсовао му усташку мајку. После тога Кемал Мехмедовић, из села Пале, узео је цепаницу и несрећног човека ударао у груди све док овај није издахнуо.

Зверско злостављање и пребијање

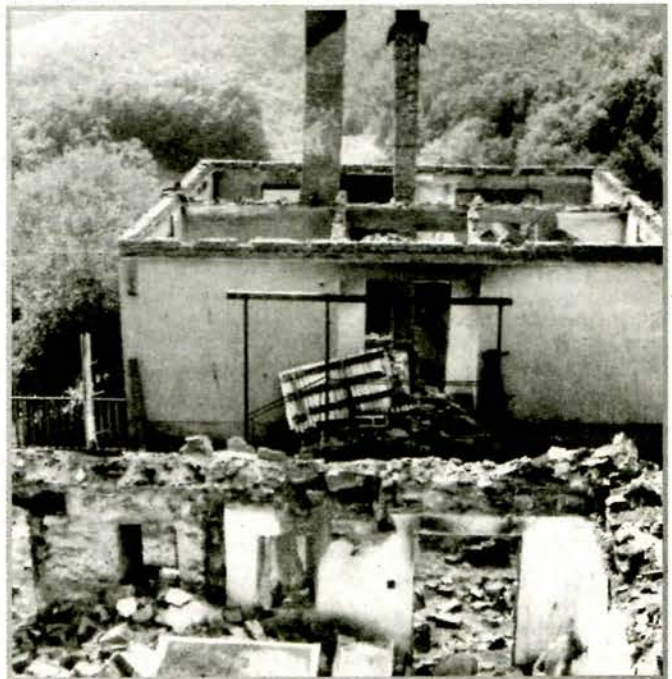
– Из просторија нисмо никако излазили напоље, осим кад би нам дозволили да одемо до клозета – сведочио је по изласку на слободу Млађен (Симеуна) Суботић. – Само једнодневно давали су нам да једемо. Углавном парче хлеба са џемом, једно јаје... Били смо живи костури. Главни за слушавање био је Зулфо Турсуновић из Сућеске. Свакодневно је долазио, зверски нас тукао и претио да ће нас све поклати. Највише је злостављао Љубицу Гагић. Њу је десетак дана изводио из затвора и негде одводио, малтретирао је и тукао, а онда поново враћао назад. Кад више није могла да издржи, а и била је сва унакажена, узела је живу есенцију,

коју је имала у торби, не знам одакле јој, и сву је попила. Наискап. Ударила је у страшне муке. Почела је да јауче и тражила помоћ. Умрла је у највећим мукама.

– Најчешће су нас колективно тукли, али су појединце одводили и негде изван собе – пише у писменој изјави Ратка Николића (1945) из Оправдића, који је и сам искусио пакао затвора у полицијској станици у Сребреници и другог затвора, који се налазио у згради иза сребреничког општинског суда. – Враћали су се несрећници тотално испребијани и полусвесни. Најгоре је прошао Којо Поповић, којег су редовно крвнички пребијали. Несрећник, умро је од батина почетком фебруара 1993. године. Неколико дана касније од тешких премлаћивања подлегли су и Мићо Миловановић из Саса и један шездесетогодишњак из Склана, не знам му име.

Ратко Николић размењен је 26. фебруара 1993. године. О стању у којем је изашао на слободу сведочи његов син Горан: „Иако је у затвору провео само 45 дана изгледао је као леш. Изгубио је 25 килограма на тежини. Био је зарастао у браду. На себи је имао прљав џемпер, испод којег није било ничега. Тело прекривено модрицама. На ногама рударске чизме без чарапа. Стопала у пликовима. Није могао да хода, носили смо га. Био је у полусвесном стању, ни чај није могао да попије. Лекари су констатовали да је на телу имао више ломова, посебно ребара.

Дан након масакра у Подравану су убили још четворо, а два дана касније још шеснаесторо Срба. Тог 26. септембра Орићева алаша напала је и Рогосију и Неђељшште. Убијени су Димитрије (Радисава) Алемпић (1959), Жарко (Милисавва) Продановић (1970), његов брат Миломир (1966), њихов полубрат Мирко (Милана) Продановић (1964), Неђо (Џвијана) Станишић, (1964), Миле (Станка) Станишић (1960) Ненад (Џвијана) Станишић, Рајко (Неђе) Бебић (1958), Зоран (Милорада) Равњаковић (1960), Томислав (Рајка) Тешић (1971) и Мићо (Љубомира) Митровић из Рогосије, Драгољуб (Милке) Деурић (1964), из Неђељшшта и његов четири године млађи брат Радомир, њихов комшија Љубомир (Љубинка) Јурошевић (1962), затим Деспот (Јовице) Симић (1921) из Прибинића и Миломир (Бранка) Шалипуревић (1953) из Рашковића.

Орићеви пљачкашки и злочиначки походи на српска села

Напади на српска села извођени су по већ препознатљивом сценарију, међутим команда српске војске на располагању није имала довољно људства да затвори све пролазе кроз које су хорде под Орићевом командом излазиле из Сребренице и правиле тешке покоље српских цивила. У крваве походе ишли су војници, најмање њих неколико стотина, а за њима цивили. У напад би се кретало уз покличе „Алах егбер“ који нису престајали све време борбе. Док би војници пуцали, цивили, међу којима су углавном биле жене, клицањем Алаху, вриштањем и лупањем у лонце, шерпе и сл. подизали су морал својим ратницима и утеривали страх у кости територијалцима који су покушавали да одбране српска села. Истог тренутка кад војници заузму прве српске куће, у њих упадају цивили и пљачкају све што је за пљачку. Ствари товаре на коње, тракторе и камионе (зависно од места напада, конфигурације терена и јачине српске одбране), а затим пале куће или их минирају. И крећу даље. Наравно, на мети пљачкаша налазио се и сточни фонд, укључујући и свиње. О размерама тих пљачкашких похода може се наслутити на основу пљачке извршене у селима и засецима Подравања – само у једном дану напада од Срба је отето преко 2.000 оваца и 800 говеда. У исто време док су муслимански и белосветски медији и политичари ширили лажи о муслиманима из Сребренице који, наводно, умиру од глади.

По истом сценарију, први су се на мети напада Орићевих бандита нашли српски засеци, затим мања села, а на крају и највећа подрињска села са стотинама становника. На тај начин, муслимани су постепено ширили своју територију и подизали морал својих војника. А међу српским цивилима ширили страх и неверицу.

Истог дана када је нападнуто Подравање, муслимани из Сребренице починили су и тежак злочин у селу Брачан, на површинском копу Рудника боксита Милићи. Руднику, који је имао чуваре, пришли су главним путем, користећи и један тенк. Догодило се управо оно што су и очекивали – Срби су, видећи тенк, помислили да иде њихова војска и изашли пред нападаче који су по њима отворили ватру. Убијени су Миливоје (Тодора) Сушић (1958), Славко (Божидара) Шалипуровић (1971), Славко (Митра) Гордић (1958), Видоје (Милорада) Шалипуровић (1960), Зоран (Неђе) Лаловић (1961), Миодраг (Мијата) Глигоровић (1956) и Рајко (Радојка) Пантић (1943).

Усмрћени су на тај начин што су поједини од њих прегажени тенком, други заклани или умлаћени неким тупим предметом.

Последњи дани септембра и први дани октобра те 1992. године протекли су у „затишју“ у којем је, у појединачним

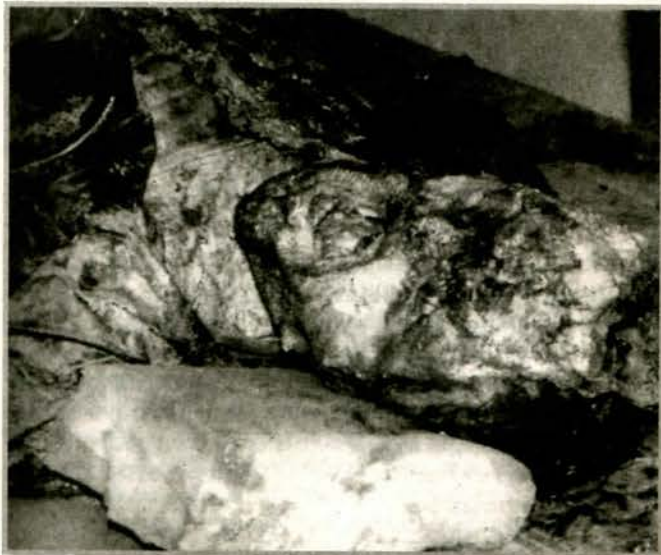
муслиманским нападима, убијено „само“ дванаест Срба у сребреничкој, братуначкој и власеничкој општини, а онда је, 5. октобра дошао и напад на село Факовиће. До избијања рата у Факовићима је живело 115 срба и тридесет троје муслимана. Село је опљачкано а затим спаљено, сеоска црква опљачкана и општењена, најмање седамнаест мештана убијено.

Нападом преко 2.500 муслиманских војника, који су Факовиће и остале засеке ставили у потпуно окружење, командовали су Зулфо Турсуновић и Акиф Устић, по плану који је одобрио Насер Орић. Убијени су: Десанка (Радоја) Божић (1924), Олга (Милована) Марковић (1935), њена сестра Славка (1931), Буба Николић, Данило Ђурић (1910), Мирослав (Милана) Ивановић (1973), Радоје (Саве) Марковић (1941), Радомир (Стеве) Марковић (1939), Петко (Милована) Николић (1954), Милован (Сретена) Николић (1923), Радован (Јове) Савић (1965), Миломир (Благоја) Суботић (1959), Милован (Владе) Ђокић (1936), Сретен (Милете) Ђокић (1938), његов син Светозар (1965), Боко (Недељка) Ђокић (1955) и Видоје (Радована) Ђукић (1954).

У исто време када су похарали Факовиће муслимани су напали и Бољевиће и притом убили осморо, углавном старијих, мештана: Миљу Деспотовић, Петра Продановића (1927), Стојка (Јована) Стјепановића (1922), Станику Васић (1930), Радована (Срете) Ђукића (1922), Милутина (Љубисава) Ристића (1940), Зарију (Новице) Ристића (1928) и Владана (Манојла) Васића (1920).

Међу крвницима из Факовића и Бољевића преживели мештани препознали су Зулфу Турсуновића (рањен), Шефика Мандића, Насира Макутовића, Ибрахима Мујкића, Ариса Риђића, Ибрахима Мукића, Есму Киверић... А судећи по неким изјавама у злочину су учествовали и плаћеници из арапских и афричких земаља.

– Везали су ми руке на леђа и почели ме жестоко тући – сведочи Славољуб (Милована) Жикић, бивши управник сеоске поште у Факовићима. – Онда су ми, након што су све из ње изнели, запалили кућу. Викали су: „Гледај, управничке, како ти кућа гори“. Извели су две краве из штале, а затим и њу запалили. Кад су опљачкали и запалили и остале куће у селу, кренули смо према Сребреници. На мене су натоварили тежак ранац, пун муниције. Наредили су ми да прескочим једну оgradu, али нисам могао. Њих неколико ме подигло и бацило на оgradu. Један шиљак ми се забио у груди... Поставили су ме на чело колоне, ради минских поља. Поред мене је ишао један њихов војник и један црнац.

Седмог октобра, у муслиманском нападу на Превила, погинули су Душко (Мијата) Петковић (1971), Радован (Мирка) Савић (1954), Љубо (Васиља) Милић (1949) и Тодор (Љубе) Милић (1972). Тог дана смртно је страдао и Раденко (Вукосава) Пантић (1966).

Село Бјеловац, општина Братунац, више пута у току рата било је мета муслиманских напада, а најтежи од њих догодио се 14. децембра 1992. године, када се, заједно са суседним селима Сикирић и Лозничка Ријека, нашло на удару више од хиљаду добровољаца из Сребренице. Добровољних да пљачкају и убијају. Након што су се, пред противударом јединица Војске Републике Српске, нападачи повукли из наведених села иза њих је остало неколико стотина запаљених кућа и 109 убијених мештана.

Потресно сведочење Зорке Илић

Зорка Илић је један од ретких становника Бјеловца, Сикирића и Лозничке Ријеке који су преживели, а лакше би јој било да није. Њој су нападачи убили мужа и обоје дјеце.

– Причала ми је Зорка како је она остала жива – каже њена комшиница Марица Васиљевић. У њену кућу упао је муслиман којег она зна из виђења, по имену Мујо. Тражио

је да му донесе ракију и питао је да ли је заклала свиње за зимницу. Поставила је испред њега ракију. За то време њен муж и две кћерке били су у другој соби. У међувремену, у кућу је упала наоружана и са ножем у руци Есма Куверић, предратна учитељица. Када је угледала Мују за столом оштро је упитала шта ради, зар не коље? Он је одговорио да има времена, да хоће да му Зора пре тога спреми ручак. Тада је Есма питала Зору шта има да се једе. Одговорила јој је да сама отвори фрижидер и узме шта хоће. Увидевши шта се спрема, Зора се неприметно извукла из собе. Сакрила се у свињац, у сламу... За то време Есма и Мујо заклали су обоје њене деце и мужа. Затим су ушли у свињац и побили свиње, али њу нису приметили. Тог дана у селу су живе остале само Зора и још једна жена. Све остале су побили.

Учитељица – кољач, Есма Киверић, помиње се и у изјави Гвозденије Матић из Сикирића.

– Када је, око пет сати и тридесет минута почела пуцњава, мој муж Десимир и ја истрчали смо пред кућу. Пуцњава је била све јача, а већа група муслимана је већ прескакивала зид и улазила у наше двориште. У тој групи било их је више од стотину. Мешавина оних што имају војне униформе и наоружаних цивила. Међу њима је било жена и деце већег узраста, која су на себи носила цакове, очигледно за пљачкање ствари из наших кућа. Ја сам побегла према свињцу, а мој муж према другој страни куће. Њега су одмах убили – сећа се Гвозденија.

Док сам се крила у свињцу, чула сам како један од њих говори мом мртвом мужу „Спавај Дејо, спавај Дејо”. Ушли су у кућу и убили Десимирову сестру Божану Остојић. Нашли смо је испод кухињског стола, несрећница је покушала да се ту сакрије. Ја сам остала скривена све до 21 сат. Гледала сам како кољу свиње. Заклали су седам свиња, исекли месо, спаковали га и однели. Ови што су поклати свиње су око 19 и 30 запалили обе наше куће и шталу. Из штале су одвели коња и краву. Међу нападачима сам препознала Еду са Осмача, код Сребренице, који се пре пар година доселио у Сикирић. Затим Алију Ибрића из Пирића, који је био у цивилном оделу и није имао пушку, Хајрудина Бегзадића, такође из Пирића, Меху из Бајрића и две његове кћери, затим учитељицу из Сребренице Есму Куверић.

... Чула сам како Есма виче: „Идите од врата до врата, чекајте их на вратима и убијајте, а тек онда пљачкајте”. Препознала сам Јусуфа, његовог сина и снаху, то је Рукина кћерка. Био је ту и Мирсо са Осмача, он је Един брат. Њих двојица су први ушли у наше двориште и убили Десимира... Око 21 сат на Лознички мост стигао је транспортер Војске Републике Српске. Тада сам чула како муслимани говоре: „Безимо, могу нас побити, опколиће нас”. Кад су они отишли ја сам прешла у притке а затим низ њиву према Дрини. У правцу Бјеловца. Прелазећи жичану ограду стала сам на неки леш. Био је мрак, нисам видела. Сутрадан сам чула да су

Стела Цатрас, амерички колумниста и супруга америчког пуковника и дипломате у пензији, у свом чланку „Сребреница – шифра за ућуткивање критичара америчке политике на Балкану” за познати амерички либертаријански и антиратни сајт, www.antiwar.com, овако карактерише сврху кампање лажи о Сребреници:

„Сребреница једнако је холокауст. Сребреница једнако је геноцид. Сребреница једнако је етничко чишћење. И, пошто се сада дискредитују тврдње о масовним гробницама и геноциду на Косову, постоји ли бољи начин да се настави с демонизацијом Срба него да се амерички народ подсећа на Сребреницу? Јер има још незавршеног посла у распарчавању Југославије, путем ампутације Црне Горе, Санџака и Војводине. Звер новог светског поретка неће бити задовољна док не напуни желудац, а то захтева да амерички народ прихвати следећу интервенцију НАТО на Балкану; међутим, амерички народ треба поново да буде припремљен да прихвати додатне војне акције, као што је прихватио 78 дана бацања бомби на један недужан народ. Они морају да буду истренирани да поново закључе: „Срби су то и заслужили!”

ту убијени Грозда и њен син Златан... Видела сам кад су умрли Божо Тодоровић и Новак Вуксић из Лознице. Наши су их до Дрине довели у транспортеру, ради пребацивања у Србију, али док је стигао чамац они су умрли.

И Славка Матић (47) из Лознице је тог несрећног децембарског дана остала без породице. Душмани су јој убили мужа и две кћерке.

– Када је почео напад ја сам се налазила у школи у Бјеловцу – пише у изјави коју је ојађена жена недељу дана касније дала у Братунцу. – Пуцало се из правца Пурића и Биљаче, али и из правца Дрине. Видела сам велику групу муслимана. Наоружани пушкама, на глави плетене капе, на леђима су имали ранце. Око главе носили су везане наранџасте траке. Нисам стигла до куће, у којој се налазио мој муж Радивоје Матић и наше две кћерке. Све троје су убили. Туго моја, Снежана је имала 27, а Гордана 25 година. Моју децу је покушала да спаси Гордана Илић, жена Милана из Бојне код Сребренице, успела је да убије једног муслимана, а они су њу ранили... Видела сам кад су Цвјетка Лукића, рањеног, водили према Дрини да му укажу прву помоћ, али муслимани су већ били тамо и убијали све рањенике.

– Када је мој муж погинуо било је око пола седам ујутро – казује Јања Симић (43) из Лознице. – Неко од муслимана почео је да дозива мог сина Зорана да се преда. Он је пошао напоље, али док су га угледали запуцали су и ранили га. Мој Зоран је по гласу препознао Мидхата Салиховића, па га је питао: „Мидхате, је си ли то ти?“, нашта је овај одговорио: „Јесам, дођи да попијемо. Ако не дођеш, ухватићемо те па ћемо те жива на колац набити. Да знаш како Турчин уме на колац да натакне“. Мене је звала Мулија Зукић, наша комшиница: „Хајде Јањо да попијемо кафу“, псујући ми четничку мајку. Тада су ми ранили дјевера Лазара Симића. Рањени су и Миленко Стојановић, Горан Лукић... У кући Вујадина Ковачевића убијени су Митар Савић и Зоран Тришић, а Алекса Ковачевић је рањен.

Ево непотпуног списка несрећника из Бјеловца који су страдали 14. децембра: Златан (Миланка) Богићевић (1975), Миодраг (Илије) Цвијић (1972), Слободан (Витомира) Виторовић, Стево (Неђе) Филиповић (1951), Милисав (Илије) Илић (1957), Милан (Миће) Илић (1939), Злата (Милоша) Јовановић (1911), Раденко Јовановић (1974), Вида (Радивоја) Лукић (1933), Мирослав Маринчевић (1965), Радивоје (Или-

је) Матић (1937), Десимир (Никодина) Матић (1928), Гордана (Радивоја) Матић (1967), Снежана (Радивоја) Матић (1965), Мирко (Петка) Миладиновић (1971), његов брат Чедо (1975), Славко (Чеде) Милутиновић (1963), Слободан (Ратка) Недељковић (1970), Мирко (Крсте) Петровић (1920), Мирко (Милана) Петровић (1972), Митар (Остоје) Савић (1954), Радован (Сретена) Танасић (1923), Рајко (Жике) Томић (1955), Милорад (Живорада) Тошић (1972) и Зоран (Томислава) Тришић (1968).

Из Сикирића су убијени Живојин (Благоја) Илић (1928), Радојка (Косте) Илић (1935), браћа Радован (1948) и Срећко (1946) Богосава Митровић, Миломир (Богосава) Недељковић (1940), Љубисав (Обрада) Недељковић (1925), Ратко (Светислава) Недељковић (1946), Слободан (Миладина) Петровић (1976), Душан (Раде) Продановић (1931), Обренија (Миладина) Ранкић (1934), Златан (Ранка) Симић (1961), браћа Живадин (1946) и Радисав (1939) Светолика Симић, Гроздана (Василија) Симић (1931), Драгиша (Бранка) Стевановић (1966), Миломир (Љубисава) Танасић (1939), Милан (Петра) Танасић (1957), Обренија (Обрада) Тришић (1931) и Новак (Срећка) Вуксић (1931).

У Лозници и Лозничкој Ријеци убијени су Славомир (Радивоја) Дамњановић (1971), Недељко (Светозара) Дамњановић (1959), Драгољуб (Милисав) Филипковић (1942) и његов син Драган (1962), Милан (Петка) Јовановић (1948), Ђоко (Петра) Јовановић (1956), Милош (Веселина) Јовановић (1928), Жељко (Војислава) Кнежевић (1966), Крстина (Чеде) Лукић (1948), Бојан (Николча) Милковски (1938), Млађен (Божидара) Петровић (1958), Миодраг (Богдана) Петровић (1948), Божо (Крсте) Тодоровић (1949), Радован (Саве) Вучетић (1943) и његов син Миленко (1975).

Истог децембарског дана дојучерашње комшије од живота су раставиле и Ратка (Марка) Дабића (1954) и Васиља (Петра) Тодоровића (1955) из Кравице, Славка (Неђе) Илића (1939) из Магашећа, Стојан (Марка) Милића (1959) из Саса, Душана (Милорада) Петровића (1938) из Бране Бачићи, Раденка (Рајка) Станковића (1972) из Заграђа, Ратка (Илије) Симића (1951) из Куњерца, Радослава (Лепосаве) Ђукића (1968) из Вољавица.

Крстине Лукић расекли ножем главу

Достана Лукић из Лозничке Ријеке остала је, 14. децембра, без снахе Крстине, супруге њеног сина Радована, који је убијен 28. јуна, у претходном нападу на ово село.

– Снаху су прво ранили у ногу и руку, а када су је ухватили докрајчили су је ножем – каже Достана. – Расечена је ножем по глави и по десној страни ребара. Замало сам тог дана изгубила и унука Миливоја, Крстининог и Радовановог јединог сина. Задобио је више од тридесет рана, али је преживео. Није прошло ни годину дана а ја сам остала и без другог сина Радивоја. Имао је 39 година. Нагазио је на мину на Азличком путу. Гелери су му тешко оштетили обе ноге. Једну су му одсекли у Зворнику, другу у Београду, али није му било спаса. Преминуо је 12. новембра. У овом рату погинуо је и мој рођени брат Никодин. Другог брата Милоша муслимани су ми убили у оном прошлом рату. И још се данас питају зашто су наши, кад су ослободили Сребреницу, побили те зликовце. Какве покоље су чинили, како су зверски мучили и убијали наше људе Турци су још добро прошли.

Приликом повлачења из Бјеловца, муслимани су са собом повели и сместили у затвор у Поточарима Миру Филипковић са двоје њене деце – кћерком Оливером, која је имала три године и сином Немањом, који је имао свега пет ме-

сепи. Заједно са њима у ропство је одведен и десетогодишњи Бране (Радована) Вучетић. Утврђено је да је ово киднаповане наредио Сафет Омеровић, звани Миш, заменик команданта Самосталног брдског батаљона. Срећом, након велике медијске хајке која се због овог случаја дигла како у Републици Српској, тако и у Југославији, после два месеца пуштени су на слободу.

– Одмах сам одвео породицу у Љубовију – сећа се отац породице Славољуб Филиповић. – Док сам Оливеру водио кроз град купио сам јој и огулио банану, али ускоро сам приметио да је она не једе. Уместо тога из џепића је вадила једно по једно зрно кукуруза и полако их жвакала. После неког времена, зачуђен, упитао сам је шта то ради. Одговорила је: „Овако сам научила у затвору“.

Две недеље након масакра у Бјеловцу, Сикирићима и Лозници у Братунцу је поднесена кривична пријава којом се за тај злочин терете Хајрудин (Алије) Бегзатић (1969) из Пирића, Бег (Бекте) Ибрахимовић, звани Аустрија (1959) из Биљаче, Алија (Мује) Ибрић, звани Курта (1947), по занимању минер, из Братунца, Есма (Ибрише) Киверић (1951), учитељица из Сребренице, Хајрудин (Хилме) Малагић (1945) из Лознице, Едхем Салиховић (1945) из Биљаче, његови синови Фикрет (1970) и Мидхат, звани Мидо (1969), Решид (Рахмана) Синановић (1949) из Пирића, некадашњи начелник полиције у Братунцу, његов брат Муриз (1963)...

Крајем фебруара 1993. године, пријава је поднета и против Хариса Ахметовића, званог Хари или Ђело, Мирзе Хасановић из Саса, Кемала Мехмедовића, званог Кемо, из села Пале, Сенахида Побрина из Биљаче Хазима Џанановића из Вољевице, Митхада Отановића, званог Мијаћ, те Зулфе Турсуновића.

Поуздано је утврђено да су у злочину учествовали и Бесим Салиховић, Садик Зукић, Џемаил Каменица, Рамиз Каменица, Муниб Каменица, Мулија Зукић...

Скоро да нема дана у децембру у којем није почињен неки злочин над Србима у Подрињу, али се, поред 14. децембра, по својој трагичности издвајају 3. и 24. децембар. Трећег децембра убијени су Љубинко (Новице) Симић (1953), Жељко (Милисава) Милић (1973), (место смрти Гуњаци), Војин (Љубе) Симић (1970), Миленко (Милисава) Борић (1961), Војин (Богосава) Вукотић (1953), Златан (Саве) Витић (1972), Милан (Драгомира) Пантић (сви из Јоховаче), Бранко (Јанка) Миловчевић (1952) и Новак (Никодина) Ђурић (1962) из Штедрића.

Три недеље касније, 24. децембра, у склопу припрема за велику офанзиву на српску територију око Кравице, јаке муслиманске снаге извршиле су свеопшти напад на Глогову. Напад на село извршен је у тренутку када су се у њему налазила само 24 српска борца.

Малобројна одбрана пружиола је јуначки отпор, стигла је и (опет малобројна) помоћ из Братунца, али неколико десетина српских бораца није имало никакве шансе против више од 900 нападача.

У неравноправној борби живот су изгубили Милован (Мирка) Живановић (1974), Мирко (Милоша) Драгичевић

(1947), Стачко (Раде) Гајић (1963), Радован (Станоја) Илић (1953), Мирко (Антонија) Кривел (1949), Радован (Стеве) Милинковић (1959), Светолик (Боже) Миловановић (1950), Милисав (Радоја) Миловановић (1950), Боривоје (Чеде) Обрадовић (1944), Миленко (Јездимира) Петровић (1956), Драган (Славомира) Веселиновић (1965), Петко (Душана) Вујадиновић (1958), Бошко (Крсте) Зекић (1949), и Драган (Ранка) Шарац.

Овај децембарски дан нису преживели ни Владислав (Мирка) Јанић (1948) из Кравице, Радомир (Драге) Милановић (1940) из Жежештице, Милован (Максима) Симић (1949) из Сикирића и Владета (Чеде) Стаматовић (1953) из Храње.

Игром злосрећне судбине, на четрдесетодневницу погибије Станка Гајића из Осправдића и његових сабораца из Глогове, муслимани из Сребренице убили су његовог четворогодишњег синчића Владимира.

У исто време, док је тзв. светско јавно мњење лило крокодилске сузе над судбином „јадних и незаштићених“ муслимана у Сребреници, у тој „демилитаризованој“ зони постојала је, и изван ње дејствовала, цела једна формацијски попуњена и наоружана пешадијска дивизија.

У њеном саставу налазило се чак седам бригада: 280. источнобосанска (већину у њој чинили су војници из оближњих Поточара), под командом Ибрахима Манџића, 281. источнобосанска (Сућеска и околна места), под командом мајора Зулфе Турсуновића, 282. брдска бригада, 283. источнобосанска (Братунац), 284. источнобосанска (Коњевићи, Церска, Каменица), под командом Вејиза Шабића, 285. источнобосанска (Жела), под командом Авде Палића, 287. брдска бригада и 28. самостални брдски батаљон.

Орићеве војници затрли Кравице и тридесетак околних села

Заузимањем Глогова и пресецањем пута које Кравицу и околна села повезују са Братунцем, тај простор се скоро у потпуности нашао у окружењу муслиманских снага, тако да се очекивало да ће оне покушати и да га у потпуности запоседу. Међутим, и поред свих искустава из прве ратне године, када су најжешћи напади на српска села изведени и највећи масакри српских цивила почињени у дане православних празника, није се очекивали да ће тај напад почети на Божић, дан рођење Исуса Христа, јер и исламска религија о Христосу говори као у Божијем сину. Али догодило се управо то.

– Ударили су рано ујутро – сведочи командир чете у Јежештици Драган Николић. – Било их је десетоструко више него нас. Просто су „извирали из земље“. Тукли су аутоматским оружјем и „памом“. Тражио сам да наша артиљерија дејствује по њима, али одговорено ми је да је нестало граната. Морали смо да се повлачимо...

Падају рањени Гордан Николић и Драган Милановић. Драганов отац Недељко покушава да помогне сину, вуче га од заклона до заклона, али види да им нема спаса. Смртоносни рафал обара га поред већ мртвог сина. Недалеко одатле гину браћа Митар и Милован Остојић.

Радојко Богићевић покушава да спаси тешко рањеног брата Војислава. Носи га на леђима. Повремено се окреће према душманима и пуца. Радојко преклиње брата да га остави, да бар он остане жив и брине о породици, али како да српски војник рањеног брата остави непријатељу? Следећи рафал смртно погађа обојицу.

Повлачећи се према Кравици гину и браћа Иван и Крсто Букановић, Ратко и Ђорђе Миладиновић.

Муслимани су напали на све линије српске одбране истовремено – у Чизмићима, Марићима, Јежештици, Доњим Мратињцима, Крајићима, Шиликовићима. И захваљујући огромној надмоћности и људству брзо продирали у кравичка села и засеоке, убијали, пљачкали и палили све на што су наишли.

Уместо да прослављају велики празник, српска села су тог 7. јануара 1993. године умирала. Уместо „Христос се роди“ у домовима и двориштима богобојажљивих и обичајима свог народа верних подрињских домаћина одјекивало је злослутно средњовековно азијатско арлаукање потурица „Алах егбер“, помешано за крицима српских мученика, риком и рзањем стоке која је горела у запаљеним шталама, и пуцањем црепа и салонита.

Аустралијски аналитичар Гали Хасан, у чланку „Сећајући се Сребренице, размишљајући о Фалуци“, објављеном за интернет сајт канадског центра за истраживање глобализације „Глобал ресерч“, пореди западне лажи о Сребреници са стварним масакром који су америчке снаге током 2004. године починиле у Фалуци у Ираку и пише:

„Сребренички 'масакр' био је само пропагандна победа у рату који САД – НАТО воде против Југославије.

После тога су САД – НАТО искористиле „масакр“ да интервенишу на страни вођа босанских муслимана у рату против српских снага, а све у функцији сопствених империјалних интереса. Циљ је био разбијање Југославије и колонизација Босне и Косова. Веродостојне информације из америчких и западних извора показују да је бројка од наводно најмање „8.000 муслимана“ побијених од стране српских снага надувана како би САД – НАТО имале „хуманитарни“ изговор да демонизују Србе и обезбеде подршку јавног мњења за војну интервенцију у региону“.

– Славске свеће остале су неупаљене, чеснице неизломљене, печенице и цицваре непоједене, а славске здравице неиспијене – каже Јоле Николић, који је, све до рањавања 23. децембра, командовао одбраном Кравице и околине. – Као да је сам Господ хтео да на напуштеним комшијским софрима муслимани затекну што више оног што су њихови преци оставили када су лакомо напустили веру својих очева.

Иза више од 1.000 војника, које је предводио Орић лично, ишло је најмање толико цивила, жена, одрасле деце... На тракторима, са коњским запрегама, цаковима.

Против надмоћне силе није се могло. Било је важно само да се њено надирање што више успори, како би колоне избеглица имале што више времена да стигну до Дрине спаситељице. До границе сестре Србије, која је Божић прослављала у миру, не обазирјући се превише на драму која се одвијала преко река.

До ноћи подручје Кравице било је окупирано. До темеља опљачкано а затим, поплаћено. Прецизно је утврђено: комшије су запалиле чак 690 српских кућа.

– Пошто нисам имао куд, ускочио сам у шахту за стајско ђубре и ту заноћио – каже Ђорђе Перић из Кравице. – Ушли су у двористице. Опљачкали су што им се допало, а онда запалили и кућу и шталу. Али од тога што сам остао без имовине, коју је моја породица генерацијама стицала, теже ми је пало што сам међу паликућама препознао гласове својих комшија. У свом плачкашком походу однели су чак и Божићне печенице, иако им вера забрањује да једу свињетину. Пили су ракију и ликовали над нашом несрећом. Пијани, пуцали су и викали: „Сретан вам Божић, четници!“

У повлачењу према Дрини Миладин Поповић је наишао поред једне српске куће управо у тренутку док се плачка.

– Видео сам како из куће излази једна жена и носи тепих. Помислио сам да је жена из те куће, да износи ствари како не би изгореле. Пошто сам је изненадио она се окрете према мени и рече: „А, јој Миладине“. Тек тада сам приметио да има димије. Окренуо сам главу, сагнуо се, правећи се да је не видим. Било ме срамота због ње. Нисам могао да верујем да је и она на тако нешто спремна. Пред следећом кућом нови плачкаши, наоружани мушкарци...

Много теже од губитка имовине Кравичанима и њихо-

вим комшијама пало је сазнање да их је на пребројавању, које је извршено други дан Божића, недостајале четрдесет и шесторо. Када су средином марта јединице Дринског корпуса ослободиле окупирано подручје сви они пронађени су мртви.

– Мог покојног стрица Милована изјеле су животиње, тако да се није могло утврдити да ли је имао других рана осим оних од метака – објашњава Новица Остојић, син покојног Митра, који је у време трагедије имао само 13 година. – Међутим, на телу мог оца били су видљиви трагови мучења. Шака на десној руци била му је одсечена. Није имао ни леву потколеницу. Глава му је била смрскана, читаве су остале само кости вилице.

Борка Миладиновић је на Божић остала удовица, са двоје мајушне деце у наручју. Дејан је имао четири а Ненад две године.

– Након ослобођења мој муж Ратко пронађен је у кречани, у којој је Мићко Николић палио креч за своју нову кућу. Ту су га крвници убадили. Девера Ђорђа пронашли су недалеко од пута који од Братунца води према Коњевићима и Зворнику. Заправо, пронађене су само његове кости.

Славиша Ерић, лекар у Братуначком Дому здравља, на Божић је остао без деде Негослава и бабе Кристине.

– Кућу смо нашли запаљену. Све ствари из ње биле су однесене. Чак и ограда са терасе. Одсечена је бонсеком. Међу остацима кревета нашли смо остатке Костију бабе Кристине. Део костију лобање и кичменог стуба. Био сам у друштву са Миодрагом Цвјетиновићем из Загона. Следећег јутра пошли смо да обиђемо село. Код наше штале наишли смо на нашег пса. Био је убијен. Док сам ја гледао у пса, Миодраг је упитао: „Шта ли је оно доле?“ Ручком је показивао према гомили шљаке од угља. Кад смо пришли ближе видели смо да из угља вири глава Ристе Поповића. Кад је угљ разгрнут, нађена су и тела бабе Виогорке Поповић и мог деде Негослава.

Ево списка свих мученика који су у Кравици и околним засецима убијени 7. јануара 1993. године.

Мара Божић (1909), Стево (Стојана) Божић (1931), Слободан (Јована) Богићевић (1947), Слободанов син Новица (1976), браћа Радојко (1954) у Војислав (1949) Љубомира Богићевић, Миладин (Душана) Долијановић (1963), Кристина (Николе) Ерић, Негослав (Микајла) Ерић (1912), Пајкан (Пајо) Гаврић (1963), Миле (Стојана) Јокић (1927), Радомир (Вујадина) Јовановић (1939), Стојан (Митра) Јовановић

Српска голгота

(1948), Крсто (Душана) Лазић (1933), браћа Ратко (1959) и Ђорђе (1958), Драгомира Миладиновић, Неђо (Милорада) Милановић (1937), Драган (Неђе) Милановић (1970), Миладин (Драго) Момчиловић (1935), његов брат Ранко (1937) – убијен тог дана у Коњевић Пољу – Горан (Цвијетина) Николић (1958), Васа (Марка) Николић (1920), Митар (Цвијетана) Николић (1927)...

Затим, Милован (Тодосија) Николић (1946), Љубица Обачкић (1918), браћа Милован (1949) и Митар (1934) Ристе Остојића, Костадин (Ристе) Поповић (1947), његов отац Ристо (1920), Божо (Драге) Радовић (1943), Раденко (Љубе) Радовић (1947), Драган (Радосава) Радовић (1968), Васкрсије (Ђорђа) Радовић (1956), Ратко (Тодора) Вишњић (1949), браћа Крсто (1935) и Иван (1954) Владе Ђукановић, Танкосава (Василија) Стевановић (1938), Радоје (Радована) Павловић (1936), Миле (Саве) Сављевић (1964), Милан (Радована) Стевановић (1973), Владимир (Стојана) Стојановић (1915), Видосава (Микајла) Тришић, Лазар (Костадина) Веселиновић (1935), Станоје (Станка) Ђокић (1942), Бошко (Мике) Ђукановић (1928), Невенка (Ристе) Ђукановић (1946) и Миломир Ђукић.

– Када је село ослобођено, пожурио сам да видим шта ми је са кућом – описује свој први сусрет са родним селом након повратка из прогонства Драго Гајић. – Прилазећи кући, срео сам сина покојног Миле Јокића, који је страдао на Божић. На једном рамену носио је некакву кесу. Када се примакао, упитао сам га шта носи, јер ме је заинтересовало шта је уопште могао наћи после тоталне муслиманске пљачке и паљевине. На моје запрепашћење одговорио је: „Носим оца“. У најлонској кеси су заиста биле кости и нешто одеће, једино што је преостало од његовог оца.

Оријеви јалијаши нису насрнули само на живе него и на мртве комшије.

– Док сам ишао према гробу свог сина, осећао сам дужност да се као његов школски и ратни друг, поклоним и сенима Ратомира Милошевића – сведочи Драган Николић. Затекао сам страشان приказ. Његов гроб био је откопан, ковчег отворен... Унутра се видело Рашино тело. Било је још таквих гробова.

Игром случаја, или Божијом вољом, у понедељак 22. марта, дана који је у црквеном календару уписан као пра-

зник „Светих 40 мученика“, четрдесет мученика из Кравице и околине сахрањено је заједно, на православном гробљу Кравице.

Ево како је кравичку божићну епопеју видео мештанин Крсто Благојевић:

*Жутио класје пиенице зреле
на пињом ветру сивара шум
у крају поља, са пињом у руци
гледа га сиварац, појрљен и сув.*

*Пиеница зрела, мој хлебу бели
напојљена знојем и крвавом муком
ја сам је сејао, не могу је жњети
уморном својом сиварачком руком.*

*Имао сам пиенице, хлебу бели
два сина, две више једе
оба су с чејом отишли у борбу*

*Јуришали храбро, носила их младоси
и оба ишли за народ свој
пиеница је сада наша сивароси
горчи је од јада живој мој.*

*Бабу и мене притисла пиња
исцедила нам очи, исушила сузе
о Боже, ако је иде има
зашито нам оба сина узје?*

*Ко ће је жњети хлебу зрели
њихове руке нема више
наши су живојни сокови увели
теби су суђени ветрови и кише.*

Приликом дивљања по Кравици јалијаши из Сребренице потпуно су похарали и сеоску цркву.

– Стакла на прозорима и лустерима била су поломљена, иконе исцепане, уништене и разбацане по унутрашњости цркве – сведочио је др Зоран Станковић. – Крстови су били сломљени, а свећњаци разбацани. На гробљу је било оштећено више споменика, а неки су били срушени. Међу њима и два који су припадали породици Поповић. На средини гробља затекао сам мајку поред откопаног гроба свог сина, који је убијен и сахрањен 1992. године. Кад су, након заузимања села, откопали гроб, муслимани су посмртне остатке њеног сина оставили животињама.

– Уз помоћ неких пријатеља, муслимани су почели да убацују на хиљаде бораца и комада оружја у заштитену зону – написао је, 16. јула 2005. године, у ауторском чланку објављеном у „Вечерњим новостима“, генерал Луис Мекензи, први командант мировних снага УН у БиХ. – Како су босански борци постајали боље опремљени и обучени, почели су да излазе из Сребренице и да пале српска села и убијају њихове становнике, а потом да се брзо враћају у зону – под заштитом УН. Орићу, муслиманском војном лидеру из Сребренице, тренутно се у Хагу суди за ратне злочине почињене током „одбране“ града. Докази показују да је он одговоран за убиство онолико српских цивила, колико их је босанско-српска армија побила у граду.

Уместо да након злочина који су починили бар ћуте, или се усредсреде на величање своје војничке победе и заузимање „непријатељске територије“, Орић и његова братија из Сребренице су се до неукуса хвалисали својом срамотом. Тако је ратни билтен, који је у Сребреници излазио под именом „Ратни наши дани“, саркастично писао како су „за разлику од прошле Срби Кравице ове године у миру прославили свој највећи празник Божић“.

Поред Насера Орића, који је командовао операцијом заузимања и савјивања са земљом Кравице и тридесетак околних села и заселака, свој велики допринос овом злочину дали су и Зулфо Турсуновић, Ферид Хоџић, Бећир Меканић, Бајро Османовић, Неџад Бектић, Хакија Мехољић, Везиз Хабић, Назир Зебрић, Шефик Ахметовић, Мустафа Голић, Есма Киверић, Мирсад Сулејмановић, Мухамед Чикарић, Шемсудин Салиховић, Сулејман Мујчиновић, Јунуз Мехић, Ејуп Голић, Фикрет Мустафић, Мурат Авдић, Мухамед Јахић, Мурат Дурић, Муниб Бећиревић, Фадил Шахбаз, Шабан Муминовић, Мушан Османовић, Заим Мехић, Мехо Алић и Абид Орловић. Углавном све припадници уходане Орићеве екипе која је учествовала у већини масовних злочина који су тих ратних година почињени у средњем Подрињу, и због којих нико од њих до сада није одговарао.

Нови дан, 18. јануар, нови празник, други дан Божића, донео је нове злочине. У Реповцу је убијена Радмила (Николе) Лукић (1939), а у Поповићима Витомир (Милана) Милановић (1942) и Новак (Станка) Симић (1934).

На Светог Стефана, на удару муслимана нашли су се Радјевићи и Бољевићи. У Радјевићима су убили Жарка (Радомира) Божића (1973), Виду Божић, Обренију Васић и Драгињу Митровић, а у Бољевићима Зорана (Зарије) Ристића (1952) и Рајка (Милоша) Ђукића (1960).

Шеснаестог јануара, на мети муслиманске руље из Сребренице нашли су се Склани. У склопу припрема за овај напад, група коју је предводио Насер Орић покушала је два пута да динамитом сруши мост који ово место повезује са Србијом, али је оба пута осујећена.

Тог дана у Скланима су убијени Марко (Саве) Милановић (1954), Алекса (Драже) Глигић (1968), Шћепло (Симе) Јањић (1947), Симо (Пере) Јањић (1948), Милан (Милоша) Миловановић (1967), Милун (Раденка) Марковић (1970), Драган (Стојана) Димитријевић (1965), Радован (Драгана) Симић (1966), Драгоје (Борише) Милошевић (1960), Владо (Саве) Мијатовић (1966), Анђа (Симе) Јањић (1927), Гордана (Остоје) Секулић (1966) и Александар (Томислава) Димитријевић (1987). Приликом погибије петогодишњег Александра Димитријевића, тешко је рањен његов деветогодишњи брат Радослав, који је касније преминуо на ВМА у Београду.

Нападом на Склане командовао је Насер Орић, а преживели мештани су као његове главне помагаче у овој акцији идентификовали Ибру Дедића, Нусрета Сулејмановића, Мују Бектића (погинуо), злогласног команданта Орићеве војне полиције Мирзета Халиловића (погинуо), Алмаза Хасановића (погинуо), Сенахида Табаковића, Сафета Омеровића, званог Миш и Смају Манџића (командант бригаде „Поточари“).

Истог дана, иста екипа, починила је и масакр у Кушићима, једном од највећих села у сребреничкој општини, и Ћосићима.

У Кушићима су убијени Владислав (Лазара) Ристић (1947), Радивоје Митровић (1942), Милија (Митра) Јаковљевић (1957), Мирко (Максима) Митровић (1939), Миленко (Милана) Јаковљевић (1946), Новак (Цветка) Ристић (1951), Илија Милановић (1922), Радо Ристић (1920), Душанка Милановић (1920), Миленија (Петка) Јанковић (1963), Миленко (Станоја) Тодоровић (1928), Никола (Јове) Живановић (1921), Радинка Митровић (1946), Миленка Ристић (1930), Иванка (Милорада) Ристић (1950), брат и сестра Мићо (1977) и Митра (1974) Новака Ристић.

У суседној Жабоквици убијени су Роса Неђић (1933), Саво (Милована) Максимовић (1932) и Миленко (Анђелка) Јаковљевић (1957).

Напад муслимана на Ћосиће није преживело 15 мештана – међу њима шесторо Ракића, троје Ивановића, по двоје Павловића, Живановића и Максимовића, а више десетина људи је рањено. Покретна имовина је опљачкана и однесена у Сребреницу, а непокретна запаљена.

Убијени су Новак (Радисава) Ракић (1953), Драгомир (Јове) Ракић (1953), његов рођени брат Миломир (1957), Радиса (Славка) Ракић (1961), Драгомир (Марјана) Ракић (1940), Тадија (Милорада) Ракић (1930), Миле (Дике) Ивановић (1952), Предраг (Мила) Ивановић (1973), Желимир (Милутина) Ивановић (1968), Жарко (Миленка) Павловић (1938), Милорад (Чеде) Трифуновић (1958), Дамњан (Жике) Максимовић (1934), Анђелко (Светозара) Павловић (1954), Видосава Трифуновић (1915) и Небојша (Предрага) Илић (1969).

Овај трагични дан по Србе у Подрињу нису преживели ни Миладин Благојевић (1947), убијен у Глогови, Милан (Миљивоја) Тодоровић (1956), убијен у Ванџићима, Радосава Ковачевић (1915), Илинка Благојевић (1914), убијене у Топлицама, Даринка Митровић (1922), убијена у Савићима, те Миленко (Петра) Миловановић (1941), Радивоје (Стојана) Николић (1952), Миленко (Војислава) Николић (1940), убијени у Калиманићима и Петко (Миће) Тодоровић (1940), Стојан Живановић (1952) и његов брат Филип (1931), који су убијени у Бујаковићима.

Укупно у само једном дану седамдесет убијених Срба.

Муслиманска зверства у сребреничком затвору

Тридесетједногодишњи Илија Ивановић био је те среће да не погине, али и те несреће да 16. јануара 1993. године буде заробљен.

– У суду у Сребреници испитивао ме неки човек средњег раста, постављао је уопштена питања. Била је и нека жена за машином, али ја нисам ништа потписивао, нити су ми нудили – каже Илија у својој изјави. – Нешто касније дошао је један човек који је имао браду и одмах ме песницом ударио у пределу ока, тако да ми се око затворило. Затим је извадио нож и убо ме у пределу плећке. Крв је почела да тече низ тело, али ми нису дали да се обришем.

После тога дошао је и Зулфо Турсуновић и још неки младић са њим. Тај младић ме ударио ножем, тупим делом, по глави... У затвору су били Бранко Секулић, Јаков Ђокић, Миломир Ђукић, Коста, звани Којо из Братунца, неки Мића из Саса... Након једне обављене размене, када је неки њихов пуштен из затвора у Братунцу, нама у затвору настао је пакао. Тукли су нас немилице, једноставно газили ногама. Од тих батина у току ноћи преминули су Богдан Живановић из Склана, стар 65 година и Којо, а ја сам био на ивици смрти. Претходно су нас скинули голе до појаса, па кад паднемо у несвест они нас поливају водом.

Од повреда имам два сломљена ребра, сломљену носну кост, убод ножа у леву плећку, видљиве ожилке од удараца ножем на обе подлактице – сведочи Илија Ивановић.

Мучењу у сребреничком затвору подлегли су и Стојан Крсмановић (69) из Сребренице, Бранко Секулић (25) из Власенице, Мићо Миловановић (61) из Жежештице, Урош Јовановић (71) из Факовића...

Шездесетдвогодишњег Драгомира Митровића муслимани су ухватили док је чувао овце и одвели у затвор у Сребреници, где је 12. августа 1992. године, након свирепог батињања, издахнуо.

И данас, једанаест година од завршетка рата, остала је неразјашњена судбина многих Срба који су насилно доведени у Сребреницу, или су живели у том граду, а нису успели да га на време напусте. Њу би најбоље могао да расветли управо саборац Хашког трибунала у борби против српског народа Насер Орић, ратни командант живота и смрти у Сребреници.

Орић се хвалио бројем убијених Срба

Новинар „Торонто стар“ из Канаде, Бил Шилер, који је у току рата посетио Сребреницу, у броју тог листа, од 3. фебруара 1994. године, објавио је да га је Насер Орић лично одвео на једно место недалеко од града и похвалио му се и „Овде смо убили 114 Срба“.

Оно што је сигурно јесте да су одлуку да не напуштају Сребреницу главом платили Михајло Стјепановић и његова мајка Анђа, Милко Марковић, Рада Милановић, брачни парови Велинка и Крсто Димитровски, Загорка и Слободан Зекић.

У фебруару 1993. године, француска телевизија емитовала је слику линчовања српских заробљеника, заробљених месец дана раније у нападу муслимана на Склане и Кравицу, у присуству припадника УНПРОФОР-а.

Терору у Сребреници нису били изложени само Срби, него и муслимани који су се на било који начин успротивили самовољи Насера Орића и његових (пара)војних банди. Па чак и уколико су у питању биле жене.

– По наређењу Орића и његових људи да се све девојке удају и рађају децу, ја сам се удала за Мирсада Чамчића – изјавила је Шерифа Селимовић, након што је, у априлу 1994. године, заједно са једном својом сапатницом, успела да побегне из Сребренице на српску територију, у Братунац. – И наставља, међутим, морали смо се разићи. Након тога, почели су на улици да ме пресрећу и нападају мушкарци. Недавно сам сама остала у стану, јер ми је сестра отишла по пакете хуманитарне помоћи. Дошао је Бели, само тако га знам, из Поточара. Загаламио је: „Скидај се“. Нисам пристала, али он ме претукао и силовао. Након што се то догодило, успела сам, под изговором да идем у купатило, гола побећи из стана у оближњу школу, у којој је било народа, како би избегла даље силовање. Сестра и ја смо ово пријавиле полицији, а они су само рекли да сам ја то пристала добровољно. Моја сестра је после тога хтела да се бомбом обрачуна са Белим, јер је знала да ја носим Мирсадово дете.

Још горе је прошла њена другарица Вахида Дедић.

– Пре пет месеци, по Насеровом наређењу, морала сам се, као и остале девојке, удати – испричала је она у исповести која је у априлу 1994. године објављена у братуначком локалном гласилу „Наша ријеч“. – Припао ми је Шевал Хуремовић. Пре месец дана сам због сталних батина и његовог пијанства, морала побећи од Шевала. Пошто родитељи нису хтели да ме приме назад, сместила сам се код неке Муше, и ту је по мене настао истински пакао. Друго вече након мог доласка у ту кућу стигли су Насер Орић са неком женом и још неколико мушкараца. Он је остао у Мушиној соби, а код мене су упали Сеад и Ибро из Глогове и још један чије име не знам. Сеад је тражио да се свучем. Нисам хтела и он је почео да ме шамара, а онда су ме на силу свукли и сва тројица се изређали на мени. Кад је тај трећи навалио на мене изгубила сам свест. Тако је било први пут, а онда су почели долазити у свако доба дана и ноћи, напастовали ме, а ако бих се успротивила добијала сам батине.

На удару јединица тзв. Армије БиХ из Сребренице нашла су се и села на подручју општине Милићи. У нападу извршеном 8. фебруара 1993. године село је опљачкано и spalено, а Марко (Костадина) Дошић (1934) и његова супруга Марија (1933), који су пали у руке нападача ликвидирани. Истог дана пале су и две жртве у Вукшићима: Зоран (Слободана) Калдесић (1964) и Љубисав (Милутина) Савкић (1958), и четири на Љиљином Брду: Петар (Новице) Слјепчевић (1958), Светомир (Станка) Вукотић (1953), Добривоје Чоњић (1958) и Павле (Велимира) Крстић (1954).

Поред осталих, у нападу на Венчиће учествовали су Ферид Хоџић (1959) из Друма, Шабан Хакић из Роваша, Хабаз Бећиревић (1966) из Недељишта, Бећир Меканић (1957), из Бекића (командант Првог церског одреда) и други.

Овде набројане жртве чине нешто више од четвртине укупног броја жртава међу српским цивилима и војницима у средњем Подрињу, које су у највећем броју страдале од руке муслимана из Сребренице под командом Насера Орића.

Акција војске РС на ослобађању Сребренице

Заједничко деловање муслиманских снага и УНПРОФОР-а

Када је, у марту 1993. године, ВРС покренула ши-року офанзиву, с јасним циљем да Подриње осло-боди од терора муслиманских банди из Сребре-нице и заузме тај град, Савет безбедности Уједи-њених нација брже-боље усвојио је резолуцију 819, којом је Сребреница, са широм околином проглашена за заштићену зону Уједињених нација. По њој, Сребреница је морала бити демилитаризовано подручје, без војске и оружја. С друге стране, Србима је забрањено да према том подручју на било који начин војно дејствују.

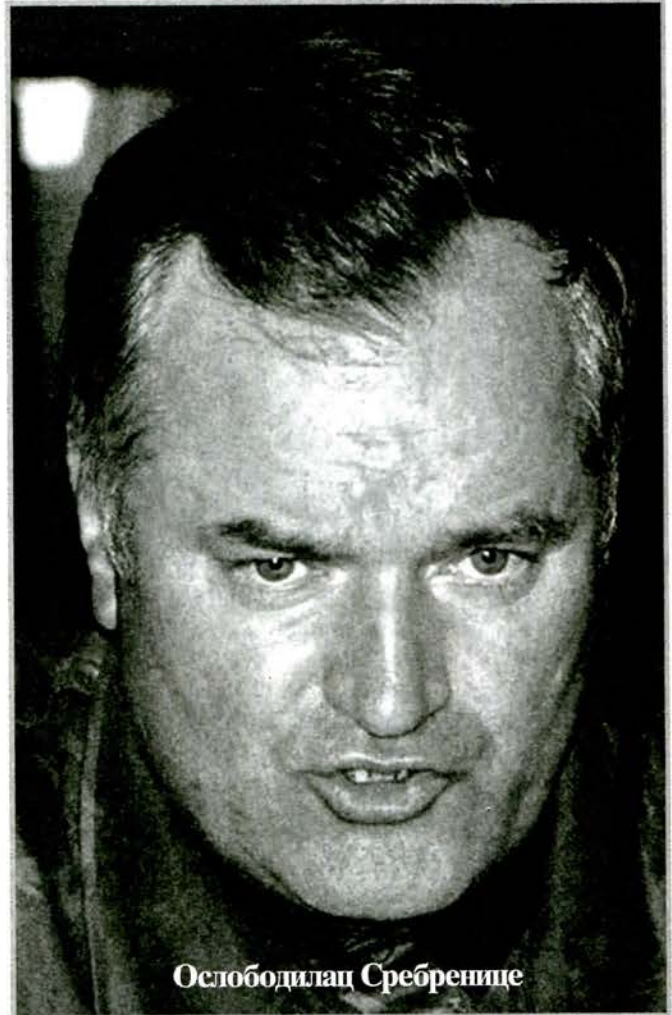
Међутим, догодило се оно на шта је српска страна упозо-равала – велика подвала. Муслимани у Сребреници не само што нису вратили оружје, него нису престали да изводе бор-бена дејства према околним српским селима. Истина, ради-ли су то мање него раније, али у просеку сваког месеца иза њих је у Подрињу ницало по једно мање српско гробље. А за све то време уживали су потпуну заштиту међународних „мировних снага”, које су мир и сигурност обезбеђивале смо једној – муслиманској страни.

Заједничко противсрпско деловање муслиманских и сна-га УНПРОФОР-а (читај: НАТО-а) на подручју Сребре-нице одвијало се по следећем сценарију. Прво „мировне снаге” у конвојима хуманитарне помоћи и хеликоптерима Ориће-вим војницима, који су били груписани у 28. дивизију тзв. Ар-мије БиХ, допреме оружје и муницију. Онда овим јаким сна-гама, које би предводили „Цамијски голубови” и друге спе-цијалне јединице, упадну у неко српско село, побију и опљачкају све што затекну, куће у селу запале, а затим се повуку у заштићену зону.

Јединице ВРС, које крену у потеру за бандом, на прила-зима граду дочекају трупе НАТО-а обучене у униформи УН. Након тога српским војницима не преостаје ништа дру-го осим да прогутају кнедлу и врате се на своје почетне по-ложеје. Ако неко од њих, у бесу због неподношљиве ситуа-ције (непријатељ те бије, пали ти кућу и коље чланове поро-дице, а ти не смеш да му узвратиш) у правцу Сребренице ис-пали рафал или гранату, истог дана, захваљујући ухораној и добро плаћеној пропагандној машинерији, светска јавност буде обавештена да су Срби поново напали заштићену зону УН.

У тим „алармантним саопштењима из Сребренице”, ко-је би Си-Ен-Ен и други мегафони вашингтонске неофаши-стичке политике понављали до бесвести, у лагану се ишло толико далеко да су Срби оптуживани за појаву канибали-зма у „заштићеној зони”. За то време, државно и војно руко-водство Срба у БиХ узалудно покушавају да објасне оно што они којима објашњавају знају боље од њих – да Сребре-ница није демилитаризована зона већ легло најокорелијих злочинаца, у којем се под оружјем налази између 22 и 23 хи-љаде наоружаних војника који, уз помоћ „мировних снага” УН, терористу цели регион.

Да Сребреница није била никаква демилитаризована зо-на, већ подручје у које су стално стизале нове количине оружја и муниције, види се и из излагања команданта Арми-

Ослободилац Сребренице

је БиХ Расима Делића, на 20. седници Скупштине тзв. Ар-мије БиХ, која је 1. и 2. августа 1996. године одржана у Сара-јеву.

– Ми смо организовали дотур материјално-техничких средстава Сребреници и Жепи на начине што је могуће ма-скираније, да то не би угрозило њен статус заштићене и де-милитаризоване зоне. Групе са оружјем и муницијом упући-ване су пешке. Овај начин је био веома спор и ризичан, те смо тражили начин да поново отворимо ваздушни лет, који је функционисао у првој половини 1993. године, када је за Сребреницу превезено пет тона материјално-техничких средстава и 10 тона убојних борбених средстава.

Изведено је ка Сребреници и Жепи, у тим условима, девет успешних летова... Превезено је 23 тоне оружја и 26 путни-ка, а из Сребренице и Жепе пребачено 46 путника и пет ра-њеника – рекао је том приликом генерал Делић. – На хели-коптер је седам пута испалено дејство противваздушне од-

У низу манипулација „случајем Сребреница” најчешћа и најтежа је она бројем убијених муслимана. Зависно од извора и његове потребе лицитира се бројем од „неколико хиљада” до „преко 10.000 жртава”. У последње две године, при обављању послова сатанизације српског народа и „доказивања геноцида”, српски непријатељи се најчешће позивају на извештај државне комисије Републике Српске по којем је у Сребреници страдало 8.000 муслимана.

Прво, то није никаква комисија Републике Српске, већ приватна комисија тадашњег окупационог гаулајтера Педија Ешдауна.

Друго, списак који је она направила није списак убијених муслимана, а још мање убијених муслиманских цивила, него списак свих муслимана који нису преживели рат. Дакле, на списку се налазе и имена муслимана који су умрли природном смрћу, који су погинули у борби или су (а и таквих је било много) страдали у међусобним обрачунима.

На интернет сајту Странке демократске акције (владајуће муслиманске странке у БиХ), који је био постављен 1999. године, објављено је да је у Сребреници, само до 3. 2. 1993. године, од глади, хладноће и лоше медицинске заштите умрло 600 људи. И њихова имена налазе се на списку поменуте „државне комисије”.

На истом списку су и стотине или чак хиљаде војника који су погинули приликом насилног пробоја из Сребренице према Тузли у јулу 1995. године, (погледати сведочење новинара „Ослобођења” Шефка Хоџића, које „Велика Србија” објављује у овом броју), 50 војника који су погинули приликом напада на Склане, 67 диверзаната које је ВРС, 11. 12. 1992. године, убила у рејону Ружине Воде на Романији, и слично.

Треће, списком нису обухваћени само муслимани из Сребренице већ и њихови сународници из Братунца, Склана, Церске, Коњевић Поља, Зворника, Хан Пијеска, Шековића, Власенице, Вишеграда... који су након ослобађања тих територија од српске војске избегли у Сребреницу.

Четврто, за многа лица нису наведени ни најосновнији подаци, тако да се не зна да ли су она икада постојала.

Пето, и поред тога што су уз помоћ најсавременије технике прекопали Подриње, истражиоци Хашког трибунала су до сада открили посмртне остатке само 2.000 муслимана, из неколико подрињских општина, укључујући и оне који су погинули или умрли пре јула 1995. године.

бране, а 16. 2. 1995. године, хеликоптер је толико општећен да је остао на хелиодрому у Жепи и морали смо интервенисати другим хеликоптером како бисмо пребацили резервне делове, оправили хеликоптер и вратили га 22. фебруара.

– Највећа несрећа догодила са 7. 5. 1995. године, када је ВРС уништила један наш хеликоптер око 200 м од циља и том приликом је погинула комплетна посада хеликоптера и 9 од 22 путника – признао је Делић. – Пре хеликоптерског

удеса, у мају смо за Сребреницу дотурили 374.982 метка, 436 разних бомби, 131 тромблон, ручних ракетних бацача „РПЦ 7” укупно 44 са 292 пројектила, 59 ручних бацача, један ракетни лансер 107 мм са 28 ракета, лансер противоклопни „Црна стрела” са 12 ракета, 150 аутоматских пушака, шест минобацача 60 мм са 275 граната, једну снајперску пушку 12,7 мм са 400 метака, 30 моторола, комплетан систем веза, две нитроглицеринске пушке са 100 метака.

– Непрекидно смо контактирали са Сребреницом, али они нису слушали наше сугестије и наређења, нису радили по већ предвиђеним плановима... Шта рећи о отпору ако поред толико противоклопних средстава није уништен ниједан четнички тенк. У једном моменту, од Зеленог Јадра ка граду ишла су три тенка. Уништењем само једног, четници не би ушли у град – резигнирано је закључио Делић.

О фарси званој „заштићена и демилитаризована зона” своје сведочанство оставили су Јан Вилем Хоинг и Норберт Бот у својој књизи: „Сребреница, сведочанство о једном ратном злочину”.

– Насер Орић, општи војни командант, и његова два главна бригадна команданта, Зулфо Турсуновић и Хакија Мехољић, Холанђанима су изгледали као нешто мало више од гангстера, који тероризишу избегличко становништво и који су прилично профитирали од рата. Ти људи су љубоморно штитили своје сопствене поседе. Како избеглице нису биле заступљене у локалној влади, међународне агенције за помоћ су предložиле, крајем 1993. године, да избеглице

треба да изаберу свог представника који би помогао у расподелу хране. Тај човек је нађен мртав два дана након што је изабран. Орић и његови другови, такође, били су одговорни за велики део проблема са Србима, који су произлазили из муслиманских напада на српске заједнице тик изван енклаве. Орићеве људи имали су и навику да заузимају положаје близу Холанђана и одатле отварају ватру на Србе, надајући се да ће намамити у оружану борбу Србе и Холанђане. Када од Холанђана не би добили оно што су тражили, искључивали су им воду.

Орићеве јединице ухапсиле више од 100 припадника УНПРОФОР-а

Широј јавности је остало непознато да су у јануару 1995. године, Орићеве јединице ухапсиле више од 100 припадника УНПРОФОР-а из састава холандског батаљона, јер су ови, након борбених дејстава до којих је дошло на западним и југозападним деловима енклаве, покушали да утврде о чему се ради. А радило се о офанзивним дејствима муслиманских снага према српској територији. Ухапшени таоци су пуштени након два дана, али им је после тога кретање у „заштићеној зони” било скоро потпуно забрањено.

Зашто? Зато што су у том делу енклаве текле опсежне припреме 28. дивизије за извођење борбених дејстава према територији РС, по наредби која је стигла од Алије Изетбеговића. Муслимански политички и војни врх у Сарајеву је, за

У књизи „Сребреница – агресија, отпор, издаја, геноцид”, која је штампана у Сарајеву, аутор Нијаз Машић наводи да је на ратиштима око Сребренице, пре јула 1995. године, погинуло око 1.500 муслиманских војника. Иако је већина њих страдала приликом напада на околна српска села, данас се и они воде на списковима „невиних жртава четничке агресије и геноцида”.

Прошлогодишњи „комеморативни скуп” поводом десете годишњице сребреничке трагедије претворио се у политички митинг, на којем су поједини говорници, уз клицање масе, позивали на уништење Републике Српске.

Тај антисрпски скуп, који није имао ама баш никакве везе са пијететом према мртвим људима, својим присуством увеличао је и председник Србије Борис Тадић.

Међутим, Тадић је одбио да присуствује сличном скупу који се сутрадан, на Петровдан, одржао у Кравицама, у знак сећања на око 3.500 Срба из Подриња, жртава муслиманског терора.

Тим својим гестом Тадић је учинио оно што председник Србије никада не би смео да учини – показао је да су му војници Насера Орића, који су за три године уништили преко 140 српских села у Подрињу, важнији од српских војника, који су погинули за одбрану Републике Српске и, у крајњем случају, Србије.

Муслимани из Сребренице Србе каспили и живе их спаљивали

Када је, 15. јуна 1995. године, почела последња велика муслиманска офанзива на Српско Сарајево, у Сребреницу је из Главног штаба Армије БиХ стигла депеша са следећим наређењем: „Команде 280. источnobосанске лахке бригаде, 284. источnobосанске лахке бригаде, 285. источnobосанске лахке бригаде и 282. брдске бригаде формираће заједничку извиђачко-диверзантску групу, у чији састав ће ући комплетни извиђачко-диверзантски водови наведених бригада, који ће у оптималном временском року бити упућени ради извођења диверзантске акције на агресорске циљеве на путној комуникацији Власеница – Хан Пијесак – Соколац”.

Али, и пре добијања ове депеше, муслимани из Сребренице су већ почели да жаре и пале у правцу наведене комуникације. Средином маја до темеља су спалили неколико

пролеће 1995. године, планирао велику офанзиву у циљу деблокаде Сарајева, његовог повезивања са средњом Босном и Гораждем, као и офанзиву на Возућу и Озрен. За обављање тих задатака ангажоване су најелитније јединице Армије БиХ, из свих корпуса. Све остале јединице имале су задатак да, извођењем офанзивних дејстава на свом терену, за себе вежу што јаче снаге ВРС и тако онемогуће њихово пребацивање на сарајевско и озренско ратиште.

Припадници 28. дивизије добили су задатак да у то време интензивирају своја офанзивна дејства према Хан Пијеску и Кладњу. Екстремисти у Сребреници, на челу са Орићем, у извршењу тог задатка, видели су и могућност за остваривање свог плана спајања са јединицама Другог тузланског корпуса, односно успостављању територијалне везе између Сребренице, Кладња и Тузле, јер су у неколико наврата тражили од Алије Изетбеговића и Расима Делића, али ови су проценивали да је план нереалан и превише ризичан.

српских села. Стараца Љубинка Вујадиновића, из села Вишњица, који на време није побегао у шуму, живог су убадили у његову запаљену кућу. У ширем рејону Руповог Брда, 28. маја, ухватили су петорицу Срба из Милића – Љубишу Голића, Бранка Николића, Миладина Савића, Милисава Петровића и Милоша Мишића, и ликвидирали их на заиста зверски начин. Несрећници су пронађени искасапљени и – печени.

Након сламања муслиманске офанзиве на сарајевском ратишту, јединице ВРС су, 6. јула, кренуле у офанзиву према Сребреници, с циљем да лажну демилитаризовану зону коначно и демилитаризују. Онако како је то предвиђено Резолуцијама 819 и 836 Савета безбедности.

Петог дана офанзиве, 11. јула, српска војска је победоносно умарширала у Сребреницу.

Иако је пред собом имала најмање четвороструко бројнијег непријатеља, петог дана офанзиве, 11. јула, српска војска под командом генерала Ратка Младића победоносно је умарширала у Сребреницу. Док су се муслиманске јединице, у страху од освете, повукле у оближње шуме, већина цивилног становништва запутила се у Поточаре, у холандску базу УНПРОФОР-а, са захтевом да им се омогући евакуација према Кладњу и Тузли. Генерал Младић је био више него јасан: и цивили и војници могу да остану у Сребреници, а мо-

гу и да је напусте. Како сами хоће. Постојао је само један услов, који се односио на припаднике 28. дивизије – без обзира за коју варијанту се одлуче, пре тога морају да положе оружје.

Можда би, упркос реалном страху од српске освете, већина муслиманских војника и положила оружје, да врховна команда из Сарајева није радио-везом наредила да 28. дивизија настави борбу, пробојем према Кладњу, Шековићима и Тузли.

За издавање таквог наређења постојало је више разлога. Прво, у случају прихватања Младићевог захтева, Сребреница би за неколико дана заиста била демилитаризована, стање би се потпуно смирило и ВРС би била у могућности да хиљаде својих војника, ангажованих у тој операцији, пребаци на друга, значајнија ратишта.

Друго, генерал Делић и Алија Изетбеговић су знали да ће се у току пробоја из обруча, једне од најризичнијих војних операција, сигурно догодити велика погибија њихових војника. Уз то, надали су се да би у случају компликовања ситуације и интензивирања борбених дејстава могло доћи и до већег страдања муслиманских цивила, и хуманитарне катастрофе. А одговарало им је и једно и друго, јер су имали обећање из Вашингтона и НАТО-а да ће у том случају доћи до војне интервенције против Републике Српске.

У анализи листа „Стратешка политика”, чији је уредник, светски ауторитет Грегори Кополи тврди да Срби у Сребреници нису починили геноцид. По Кополију, муслиманска власт у Сарајеву, Педи Ешдаун и остаци Клинтонове администрације истрајавају на лажи о геноциду да би прикрили чињеницу да је пре јула 1995. године у Сребреници и околини у ствари почињен геноцид над Србима.

– „Најтраженији ратни злочинац” Младић је заробљене муслиманске жене, децу и старце послао у области које су биле под контролом босанских муслимана. Орић је само убијао Србе на простачки начин. Он је поносно показивао своје видео-снимке Срба одсечених глава. Из неких чудних разлога, ови снимци никако да стигну до западних медија – стоји у писму које је амбасади САД у Београду прошле године упutio амерички историчар Рејмонд Кент, пензионисани професор историје на Универзитету Калифорнија.

Да то обећање није било празна прича наговестили су догађаји од 11. јула, када је авијација НАТО-а напала положаје ВРС око Сребренице. Дан раније, командант холандског батаљона пуковник Кареманс затражио је хитан састанак са војним и политичким руководством Сребренице и обавестио их да сутра ујутро почиње бомбардовање српских положаја, те да своје јединице повуку што даље од „зона смрти”, како и саме не би биле уништене.

Исеценирано жртвовање муслимана

О плановима да се инсценираним жртвовањем муслимана из Сребренице изазове војна интервенција против ВРС сведочио је у својој изјави сарајевским „Данима” (22. 6. 1998) један од најближих Орићевих сарадника Хакија Мехолић, који се налазио у делегацији из Сребренице, коју је у септембру 1993. године, примио Алија Изетбеговић.

– Било је то време одржавања Бошњачког сабора, на којем се одлучивало и о оном мировном плану о подели Босне. Ту нас је примио председник Изетбеговић и одмах после поздрава упитао: „Шта ви мислите о замени Сребренице за Војошћу? Ми смо то одбили без дискусије. Онда је он рекао: „Знате, мени је Клинтон нудио, у априлу 1993. године (након пада Церске и Коњевић Поља) да четничке снаге уђу у Сребреницу, изврше покољ пет хиљада муслимана и тад ће бити војна интервенција”.

Треће, војници који се пробију до Тузле били су потребни генералу Делићу за попуњу Другог корпуса, ради извођења планираних офанзивних дејстава према Републици Српској, укључујући и „ослобађање Подриња”.

Показало се да је за хиљаде муслиманских војника одлазак на пут који су им трасирали Делић и Изетбеговић био одлазак у смрт. Јер, до најближих ровова тзв. Армије БиХ требало је прећи безмало 200 км тешко проходног терена, који се налазио под потпуном контролом јаким српским снагама. На том путу морали су да савладају и избегну бројне потере и заседе ВРС, да прођу стотине минских поља. Сваком ко се иоле разуме у војна питања и рат не треба објашњавати колико је тешко преживети и једну заседу, посебно ако је она постављена од стране организоване војске, која је супериорна у техници и оружју, а против војске која се пробија у потпуном расулу, као што је овде био случај.

У пробој се кренуло из села Шушњари, 12. 7. око два сата иза поноћи. Већ у првој борби до које је дошло у месту Баре, десетак км од Сребренице, живот је изгубило око 600 Изетбеговићевих војника.

Спаљена црква у Кравицама

Али нису масовно гинули само муслимански, него и српски војници. У извештају који је Биро за односе са Хашким трибуналом Владе РС објавио у августу 1992. године пише и следеће: „Приликом пробијања муслиманских колона кроз обруч само код Балковице и Крижевца ВРС је имала губитак између 300 и 500 војника. Имајући у виду огроман губитак српских бораца у, по њих повољним околностима, процењује се да су муслиманске снаге вероватно претрпеле губитак од око 2.000 војника”.

Војска РС спроводила легитимну војну акцију

О кланици која је, захваљујући сулудим плановима Алије Изетбеговића и његових ментора са Запада, тих дана пуном паром радила у Подрињу објављено је много сведочења, а овде ћемо цитирати шта је о тим догађајима у „Ослобођењу”, у броју од 17. јула прошле године, написао сарајевски новинар Шефко Хоџић, у тексту под насловом: „Голготу преживео сваки трећи”.

— Одмах након што је заступник команданта 28. дивизије Рамиз Бећиревић пакет везом јавио команди 2. корпуса да

борци и војно способни Сребреничани крећу према Тузли, уређај је уништен и Сребреничани у пробоју нису имали никакву везу са командом 2. корпуса.

На челу колоне ишли су борци 284. бригаде, којим је командовао Веиз Шабић. Били су то борци из Церске, Каменице и Коњевић Поља, који су познавали терен. На крају колоне налазили су се борци Брдског батаљона, којим је командовао Ејуб Голић.

У колони је било између 12 и 15 хиљада бораца и цивила, међу којима и десетак жена. Око десет ујутро чело колоне стигло је у Каменицу, где је заступник команданта 28. дивизије Бећиревић, наредио одмор док пристигне зачеље колоне, Ејуб Голић са својим батаљоном.

До тада су српске снаге на њих испалиле више граната и већ су имали неколико мртвих и рањених.

(По свим војним уџбеницима и теоретичарима наоружана војничка колона је потпуно легитиман војни циљ — прим. Д. Марића)

...Било је то кобно чекање јер тог јутра, у 7,25 часова, српске снаге су одлучиле да према Коњевић Пољу хитно упуте појачање како би Сребреничанима „блокирали пре-

На основу чињеница до којих су дошли истражитељи Хашког трибунала, судија тог суда Патриша Валд закључила је да је у јулу 1995. године у Сребреници било око 37.000 становника. У августу 1995. године активности Светске здравствене организације у Тузли регистровани су 35.632 избеглица из Сребренице. Овим пописом није обухваћено око 3.000 мушкараца, који су се у време пописа већ налазили на фронту. То значи да је „геноцид у Сребреници” преживело преко 38.600 муслимана. Више него што их је живело у граду. Ако се овој бројци дода претпостављених 8.000 Сребреничана, које су наводно убиле српске снаге, добије се цифра од 46.600 становника Сребренице!?

Закључке извуците сами.

Ако су Срби заиста плански убијали заробљене муслиманске војнике из Сребренице, поставља се питање како то да нико од 1.500 Орићевић војника који су избегли у Жепу и тамо заробљени није убијен, него су их Младићеви војници све до једног пребацили у Србију, а да никоме ни длака са главе није фалила.

лазак и формирали заседе”.

Када је у Каменицу стигао батаљон Ејуба Голића, око четири по подне, чело колоне је кренуло. Али, тада су Младићеве снаге гранатама засуле Сребреничана који су још у Каменици чекали на покрет. Био је то масакр у коме је погинуло и рањено више стотина Сребреничана. Каменицом су одјекивали болни крици рањених и језива дозивања. Многе је захватила паника и тражили су спас јурећи насумице и при томе газили с леша на леш. Ужас је појачао и страшни хук од огромне букве која је пала, пресечена гранатом, и при томе усмртила и ранила неколико бораца – пише Шефко Хоџић.

(Драма муслиманских војника у Каменици одиграла се недалеко од места где су управо они две и по године раније, 6. 11. 1992. године, брутално, клањем и одсецањем глава и делова тела, масакрирали четрдесет и три српска војника – напомена Д. Марића)

...Само је око пет хиљада Сребреничана те вечери и ноћи успело прећи асфалтни пут Коњевић Поље – Касаба, а потом и прегазити Јадар, пре него што су стигле српске снаге и тенковима и транспортерима блокирале овај пролаз. Колона је тако пресечена на два дела. Мањи, срећнији део, наставио је пут према Удрчу, односно Тузли, а већи је остао с друге стране четничке барикаде. Мало је преживело оних који у ноћи између 12. и 13. јула нису успели да пређу асфалтни пут у Каменици. Хиљаде њих се предало или је заробљено.

Да би избегла јаку четничку заседу, на Вељој глави, колоне Сребреничана је са Удрча, у ноћи између 13. и 14. јула, направила маневар према Дрини, односно селу Липље... У зору су стигли испред села Липље и угледали Снагово и Кулу Град изнад Зворника. И њих су угледали четници са Веље главе и од Зворника. Ту су чекали до два сата после подне... Тада их јаке српске снаге, с тенковима, прагама и транспортерима почињу да окружују. Команда 28. дивизије доноси одлуку да се не чека ноћ ради извлачења, него да се иде у пробој обруча према Снагову па ко преживи. Али, српске снаге су их предухитриле и заупцале на њих са свих страна. Тада су кренули и Сребреничани и за неколико минута прегазили српске положаје испред себе. Запленили су и две праге и заробили двојицу српских бораца.

О бици на Снагову овако су, два дана касније, телефоном, разговарала двојица припадника српске војске, а везисти 2. корпуса тај разговор снимили – пише даље у „Ослобођењу”. Без обзира да ли се ради о стварном или измишљеном разговору и из њега се види да је Војска Републике Српске спроводила сасвим легитимну војну акцију. Покушавала је да уништи јаку групацију од неколико хиљада непријатељских војника, који су дубоко продрли у територију Републике Српске а одбијају да се предају. Нема војске која би поступила другачије.

...То је огромна људска маса која једноставно иде и они су телима стигли до наших прага и узели две праге. Има наших заробљених 50 и нешто погинулих. Тридесет их је у болницу довучено, у Зворник. А Турака на стотине. Каже човек, на стотине их погинулих има. Њих једноставно рафа-

Околина Скелана: у једном дану савињено са земљом тринаест српских села

ли косе, али иду – описује страдање муслиманских али и српских војника непознати српски везиста. Овај Хоџићев текст је прво признање на муслиманској страни да су Сребреничани масовно гинули у пешадијским борбама против ВРС, које су често вођене буквално прса у прса.

Хоџић потом описује како су Сребреничани стигли на Крижавачке њиве, где су успоставили радио, али и визуелну везу са положајима муслиманске војске али и командом 2. корпуса.

– Док су Сребреничани преко мотороле разговарали са Насером Орићем и Велидом Шабићем, међу њима је експлодирала тенковска граната. Неколико бораца је на месту погинуло. Голић и Веиз Шабић тешко су рањени. Тада је почела да пада ужасна киша, која се претворила у незапамћени град... Зулфо Турсуновић је изашао испод дрвета, раширио руке и викнуо: „Драги Алаху, зар си се и ти окренуо против нас?” „Можда нам је Алах послао кишу и град да нам помогне” – довикнуо је Турсуновићу један ефендија. Уистину, тако је и било, јер је под заштитом града и кише група бораца успела да зароби три четничка тенка, који су им били драгоцени у пробоју.

Пре две године, у Књизи несталих Међународног комитета Црвеног крста било је 6.610 муслимана из Сребренице. За 3.381 лице наведено је само име и презиме, без датума рођења и других релевантних података. Муслиманске породице избегле из Сребренице поднеле су 10.000 појединачних захтева за проналажење несталих. Утврђено је да су 2.000 захтева били дупликати, док се чак 5.000 захтева односило на лица која су Сребреницу напустила пре јула 1995. године.

Португалски војни званичник, директор УНМО-а, Карлос Мартинс Бранко је, 1998. године, написао да је 2.028 муслимана из Сребренице погинуло у борби са боље увежбаном и боље командованом ВРС, али да сви они нису погинули у јулу 1995. године него „у три године жестоког ратовања“.

У зору 16. 7. 1995. године, петог дана пробоја, Сребреничани су кренули у битку на Баљковици. Посао им је био олакшан, јер су борци 2. корпуса с друге стране успели да пробију четничке линије за више од километар и по. Првих шест бораца изашло је на слободну територију око 10 сати ујутро, а Рамиз Бећиревић, са главним снагама, око 11 сати.

(Из неког разлога Хоџић не описује саму битку код Баљковице и огромне губитке које су у њој претрпеле обе војске. Међутим, подсећам на извештај Бироа Владе у којем се говори о 300-500 погинулих српских и око 2000 страдалих муслиманских војника).

– Тог дана, пише даље Хоџић, у један сат после подне, помоћник команданта 24. дивизије Шемсо Муминовић, уз помоћ једног заробљеног српског војника, постигао је споразум са командантом Зворничке бригаде Винком Пандуровићем о отварању коридора на Баљковици и трајању од 48 сати. Обе стране су поштовале споразум.

...Процењује се да је 16. јула и наредних дана кроз коридор на слободну територију стигло од 4.500 до 5.000 Сребреничана, од њих 12 до 15 хиљада који су 12. јула из Шушњара кренули у пробој – закључује на крају свог текста Шефко Хоџић.

Војска РС омогућила пролаз муслиманима преко својих положаја

Дакле, истог тренутка кад су се муслимани, уместо за наставак међусобне кланице, одлучили да Србима предложе преговоре ради договора о свом несметаном проласку према Тузли, команда ВРС је то прихватила и омогућила им слободан пролазак преко својих положаја. И тако их спасила још већег страдања. Треба ли икоме разумном објашњавати да војска која има геноцидне намере према непријатељу (зашто се оптужује ВРС) никада не би учинила тако великодушан гест, већ би настојала да уништи што више његове живе силе. Овај српски гест милосрђа има још већу моралну и војничку тежину ако се има у виду да су Ратко Младић, Винко Пандуревић и њихови сарадници, пре доношења одлуке о пропуштању муслимана, сигурно били свесни да ће ти исти припадници 28. дивизије већ после дан-два одмора поново узети пушку и руке и укључити се у сталне нападе 2. корпуса Армије БиХ на границе Републике Српске.

Да у догађајима око Сребренице није било ни геноцида, ни геноцидне намере, говори и судбина муслиманских цивили-

ла. У руке припадника ВРС пало је више од 20 хиљада жена, деце, стараца и других цивила, који су на сопствени захтев, у организацији српских цивилних власти и војске, превезени у Кладањ и Тузлу.

Да су Радован Караџић, Ратко Младић и њихови сарадници (или њихови наводни налогодавци, наводног геноцида, из Београда) заиста хтели да затру муслимане, да почине геноцид, они би након заузимања Сребренице посебну пажњу усмерили на то да пре свих побију њихове жене и децу. Јер, ако неко хоће да затре један народ, логично је да прво уништи његов репродуктивни и животно највитаљнији део, дакле жене и децу.

Али, Срби, „починиоци геноцида у Сребреници“, не само што нису побили све муслиманке и њихову децу, него их уопште нису убијали. Напротив, заштитили су их од било каквог терора. Чак нису забележени ни случајеви силовања, што је, с обзиром на околности – хаос који је у то време владао у Подрињу, посебно број српских војника и „непријатељских“ жена на тако малом простору, у атмосфери крви, злочина и освете, невероватан, сваког поштовања вредан

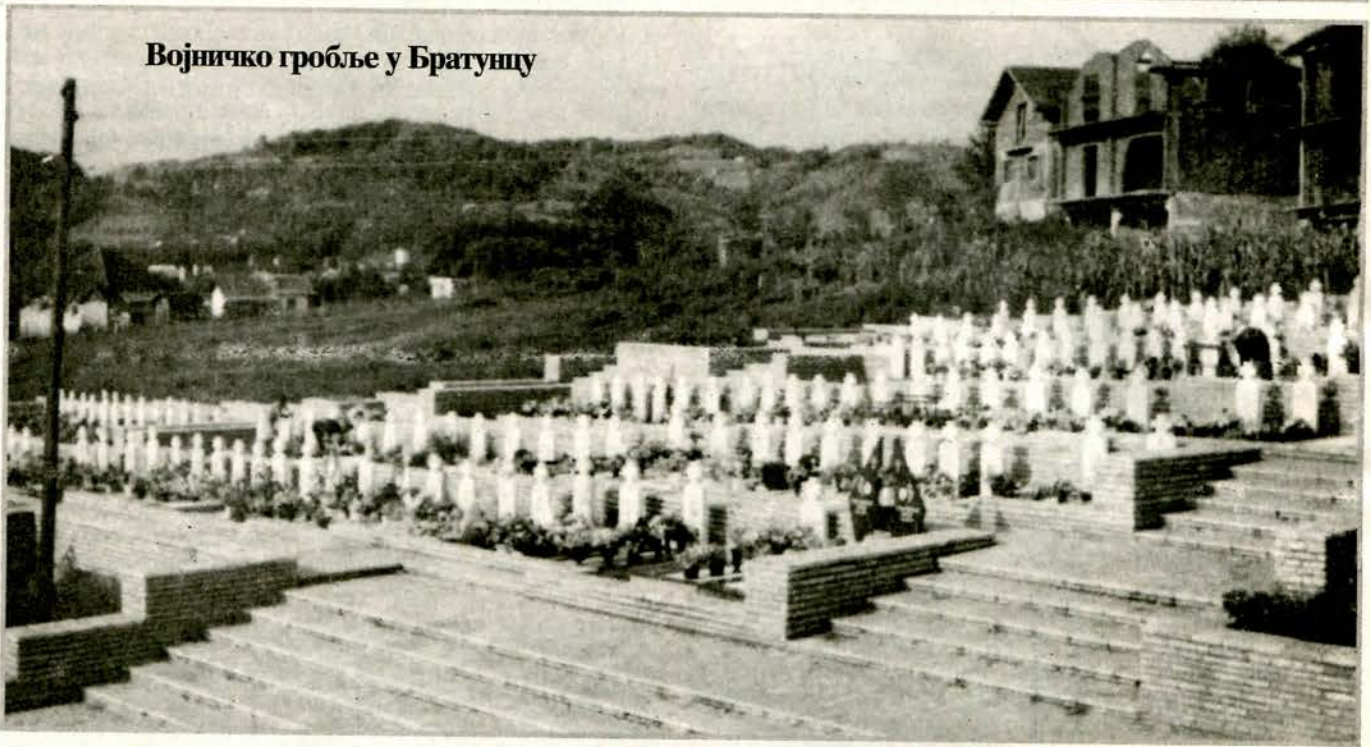
Српско војничко гробље у Братунцу

Индикативно је да се у време када је ВРС ослободила Сребреницу, Насер Орић није налазио са својом војском. Четири месеца раније, он је са групом сарадника хеликоптером пребачен у Тузлу. По једној верзији, у Тузлу је отишао да би присуствовао неком саветовању о даљим операцијама Армије БиХ у Подрињу. По другој, да би обавио све припреме за офанзиву која би довела до спајања муслиманских снага из Тузле и Сребренице и прекидања територије Републике Српске на потезу између Зворника и Романије.

У чињеници да се Орић толико дуго задржавао у Тузли, и да се у исто време још двадесетак официра 28. дивизије налазило на обуци у Зеници, многи аналитичари али и већина преживелих Сребреничана виде доказ за теорију да је Алија Изетбеговић свесно жртвовао „одбрану“ Сребренице и велике људске жртве, како би изазвао војну интервенцију НАТО-а против Војске Републике Српске.

Војничко гробље у Братунцу

податак. Никада се у историји ратовања, о којој постоје писани трагови, није догодило да у руке једне војске падне толико жена са непријатељске стране, а да се нису догодила и масовна силовања и малтретирања.

Витештво које су српски војници испољили према својим сестрама исламске вероисповести из Сребренице има још већу тежину ако се имају у виду масовна силовања заробљених Српкиња у Подрињу. Или судбина неколико хиљада Српкиња у Сарајеву, које су муслимани држали као своје робинје, затворене у некој од десетина јавних кућа, где су служиле за забаву Изетбеговићевих војника.

Истине ради, треба рећи да је након ослобођења Сребренице забележено више случајева групног заробљавања, а затим од самих војника или старешина нижег ранга организованог стрељања муслиманских војника. То јесте био ратни злочин, међутим, то је урађено у режији француске обавештајне службе. Договор за то је направљен у Америци како би се инсценирала „српска кривица“. Међутим, никада се није поставило питање муслиманских и хрватских ратних злочина, иако су неспорне чињенице да су припадници Изетбеговићеве војске, уз помоћ муџахедина и НАТО-а за пет дана само на Озрену масакрирали око 500 српских војника и цивила, и да су припадници Хрватске војске и ХВО, последњег дана рата, у ширем рејону Мркоњић Града масакрирали 300 заробљених српских војника и цивила, и да су бандити под командом Насера Орића ликвидирали скоро све српске војнике и цивиле које су за три године рата заробили на подручју Подриња.

Треба да се зна да су притом користили искључиво ватрено оружје. За разлику од муслимана, који су несрећнике заробљене на Озрену буквално користили као радни материјал – да би се, уз помоћ инструктора из Мале Азије, на њима обучили како је „неверника“ најлакше заклати ножем, сабљом му одрубити главу, поломити му кичму, одсећи руку...

Након свега наведеног (мада би за набрајање свих чињеница о „случају Сребреница“, које иду у прилог српске стране, били потребни томови књига), није потребно бити експерт да би се извукао закључак да је свака прича о геноциду

над муслиманима на подручју Сребренице злонамерно или шарлатанско трабуњање. Из политичких, пропагандних или финансијских разлога, што је, кад је учешће Срба у доказивању непостојећег геноцида у питању, најчешће случај.

Наиме, читава једна бригада антиратних профитера у Београду, предвођена Вуком Драшковићем, Соњом Лихт, Чедом Јовановићем, Борисом Тадићем, Наташом Кандић, Соњом Бисерко, Биљаном Ковачевић, Борком Павићевић, Весном Пешић, Ненадом Чанком и сличним отпадником српског народа, већ деценију и по живи на високој ноzi и (уз помоћ српских непријатеља са Запада) опстаје на српској политичкој сцени захваљујући лешинарењу на туђој несрећи. И измишљању, или преувеличавању српских кривица и злочина.

Забележени случајеви убијања заробљених припадника 28. дивизије Армије БиХ спадају у категорију ратних злочина, сличних злочина које су управо ти војници пре тога починили над својим православним комшијама у Подрињу. И ништа више од тога.

Наравно, стравични злочини који су почињени над Србима у Подрињу и читавој БиХ, ма колико били објашњење, не могу бити оправдање за злочин почињен у јулу 1995. године. Међутим, исто тако, ни злочин над муслиманима из Сребренице не би смео бити коришћен као изговор за минимизирање или потпуно игнорисање злочина над Србима, као што је то случај од завршетка рата до данас. А понајмање за доношење срамних судских пресуда као што је пресуда коју је Хашки трибунал донео у случају Насера Орића.

Када се анализирају сви злочини које су Насер Орић и јединице под његовом непосредном командом починиле у Подрињу и дужина казне (мада се ту пре може говорити о награђивању) коју му је одмерила хашка антисрпска инквизиција дође се до запрепашћујуће чињенице да је ратни командант Сребренице за сваког убијеног Србина добио по један дан затвора.

Десетоструко мање него што би добио да је након изласка из затвора у Шевенингену на хашким улицама згазио пса или мачку.

У Београду је, 2. марта 2003. године, основан

КОМИТЕТ ЗА ОДБРАНУ ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА

Регистрован као невладино удружење грађана, непрофитног карактера, Комитет има за циљ организовање подршке др Војиславу Шешељу у његовој борби пред Хашким трибуналом.

Удружење ради на афирмацији идеја др Шешеља: идеја слободе, мира, равноправне међународне сарадње, демократских стандарда, грађанских, политичких, економско-социјалних, националних, културних и других права човека садржаних у највишим међународним правним и политичким документима.

Главни задатак удружења је прикупљање свих врста доказа ради обарања измишљене оптужнице којом се кривица сваљује не само на др Шешеља, него на целокупни српски народ. Истовремено, удружење интензивно ради на објективном информисању домаће и светске јавности, преко свих доступних медијских средстава. У свом раду, Комитет је отворен за сарадњу са свим појединцима који могу допринети победи др Војислава Шешеља, као и за сарадњу са сличним организацијама у земљи и иностранству.

Рад удружења финансира се искључиво путем донација, спонзорства и добровољних прилога.

Контакт адреса: Трг победе 3, 11080 Земун
телефон: 011/316-46-21

Текући рачун: 160-111003-68, Делта банка

Девизни рачун: 908-20501-70;

54280/1247-77555-1, Комерцијална банка а.д.

Сабрана дела проф. др Војислава Шешелџа

Преко 65.000 страница сабраних дела проф. др Војислава Шешелџа представљају чисти концентрат његових мисли и дела, од дисидентских дана, до тренутка када је постао неоспорни лидер свих српских патриота. Овде се, на једном месту, налазе његови научни радови, скупштински говори, телевизијски мегдани, интервјуи које је дао штампани, радио емисије и различити политички и научни скупови у чијем раду је активно учествовао. Ту су и судски процеси, а нарочито место заузима збирка хашких докумената, објављена у чак 15 књига.

Својим пером, ова оригинална личност српске политике објашњава узроке и механизме политичке делатности усмерене против српског народа и његове државе, али читаоца не оставља у мраку песимизма, попут већине хроничара народног страдања.

Његово сагледавање прошлости и садашњости представља научни метод за пројектовање реалне визије будућности, што је у ствари одговор на најтежа питања данашњице. Често намерно погрешно схваћен и још злонамерније тумачен, на овим страницама не оставља простор за било какву дилему, све је објашњено, свака реч је у контексту, догађај лоциран, а правни акт протумачен.

По општој оцени целокупне српске јавности, а нарочито њеног научног дела, у овом обиљу историјског, правног и политичког материјала нарочито се издваја његово, по много чему капитално, дело „Идеологија српског национализма”.

У својој најпознатијој књизи проф. др Војислав Шешелџа, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма.

Ово дело др Војислава Шешелџа одликује се критичким приступом и бриљантном анализом, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан склад.

Др Шешелџа је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. др Лазе Костића”. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова. Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

Др Војислав Шешелџа

ИДЕОЛОГИЈА СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

ВЕЛИКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

